

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Стенограма пленарного засідання

1 вересня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Стенограма пленарного засідання

1 вересня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 1 вересня 2020 року)

Відкриття четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...5
Виступ Голови Верховної Ради України РАЗУМКОВА Д.О.	...6
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Заява депутатської фракції «Слуга народу»	...15
Прийняття Постанови «Про порядок денний четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...16
Заява депутатських фракцій та груп	...18
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо забезпечення оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки	...20
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність»	...27
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру»	...33
Внесення змін до: Закону України «Про виконавче провадження» щодо обов'язку виконавця проводити індексацію розміру аліментів, визначеного судом у твердій грошовій сумі	...34

Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо постачання електричної енергії для забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного житлового будинку	...36
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг»	...39
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення зміни до статті 268 Податкового Кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб»	...45
Прийняття Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Мандруй Україною: стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні» (10 листопада 2020 року)»	...50
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту лісів, запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та на землях інших категорій»	...50
«Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо ефективної реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту»	...56

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
1 вересня 2020 року, 12 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, шановні представники засобів масової інформації! Доброго дня, гості Верховної Ради України!

Прошу всіх народних депутатів зайняти свої місця та підготуватися до реєстрації. Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Як завжди (тим, хто забув за літню перерву), реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За», це перша зліва (*Шум у залі*). Сергію Володимировичу, так, підтримка опозиції, все правильно.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Готові? Прошу зареєструватися.

Зареєструвалися 299 народних депутатів України.

Шановні колеги, у пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних органів виконавчої влади, керівники судової гілки влади, посадові особи, яких Верховна Рада України обирає, призначає і надає згоду на призначення на посаду, представники церков та релігійних організацій України, представники засобів масової інформації, глави дипломатичних представництв іноземних держав та інші запрошені особи.

Шановні народні депутати та гості Верховної Ради України, відповідно до статті 83 Конституції України четверта сесія Верховної Ради України дев'ятого скликання оголошується відкритою.

(Лунає Державний Гімн України).

Прошу сідати.

Шановні колеги, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Ми сьогодні розпочали роботу о 12 годині, тому що сьогодні, як і кожного року, визначний день для кожної родини, для кожного батька, для кожної бабусі, дідуся, для кожної мами – День знань. Саме сьогодні наші діти пішли до школи, і я хотів би всім вам нагадати, що все, що ми робимо в цьому залі, ми робимо задля дітей, дітей України. Тому прошу під час своєї роботи користуватися саме цим правилом. Ну, а всіх зі святом! (*Оплески*).

Сьогодні у нас також є два іменинники – це Віталій Петрович Борт і Павло Валерійович Фролов (*Оплески*). Здоров'я, успіхів, як завжди, і нових перемог над Регламентом.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! До слова запрошується Голова Верховної Ради України Дмитро Олександрович Разумков (*Оплески*).

РАЗУМКОВ Д.О., Голова Верховної Ради України (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»*). Шановні колеги! Насамперед хотів поздоровити вас із декількома датами. Перша – рік нашої спільної роботи. Це був непростий рік для нас всіх. Впевнений, що багато буде викликів і надалі, однак ми його пройшли разом. Ми зробили багато правильних речей. Так, ми робили й помилки, але перед нами і надалі стоять важливі питання.

Мабуть, три з головних, які зараз можна визначити. Перше – це друга хвиля коронавірусу. Всі ви бачите кількість хворих, яку ми кожного дня спостерігаємо в Україні і, на жаль, не лише в Україні, а й в Європі, Сполучених Штатах Америки, на інших континентах. І в цьому плані без Верховної Ради також буде важко вийти з кризової ситуації.

Друге питання, яке також тягнеться і пов'язане з першим – це глобальна економічна криза. У нас з вами на цій сесії буде великий виклик – це Державний бюджет України на 2021 рік. Дуже сподіваюся, що і ми, і насамперед уряд, своєчасно зробимо все від нас залежне для того, щоб бюджет був ухвалений і держава увійшла в новий рік з гідним кошторисом. Для цього треба буде долучити не лише профільний комітет, а й інші комітети, які, як показала практика, і під час боротьби з коронавірусом, на початку епідемії долучилися й ефективно відпрацювали.

Третє питання, яке також буде серйозним викликом для Верховної Ради України дев'ятого скликання на цій сесії – це місцеві вибори. Я зараз говорю не про те законодавство, яке ми ухвалили, і ті зміни, які ще необхідно буде внести, я говорю про політику. Верховна Рада завжди була, є і буде політичним органом, завжди при прийнятті рішень буде політичний аспект. Але мені б дуже хотілося, щоб навіть під час виборчої кампанії всі добре розуміли, що вибори проходять, а повага людей буде залишатися або не буде залишатися з нами. Тому політика – це правильно, політика – це важливо, рейтинги – це важливо на 100 відсотків, однак державницька позиція повинна превалювати над ними.

Ми з вами минулого року довели, що парламент України може і вміє працювати. Особливо добре це було видно, коли парламент працював над змінами до бюджету і над тими законопроектами, які в терміновому режимі, в цілодобовому режимі ми розробляли для того, щоб прийняти на початку боротьби

з коронавірусом. Я дуже пишаюся нашою спільною роботою, і те, що за рік роботи Верховної Ради України ми змогли майже 150 законів прийняти конституційною більшістю доводить, що ми можемо і вміємо працювати, головне – бажання.

Буде ще багато завдань, які стоятимуть перед нами і відповідно до того плану робіт, що був затверджений Верховною Радою України на попередній сесії. Я розумію, що коронавірус, інші виклики, які стоять перед державою, будуть нам заважати в повному обсязі його виконати, і насамперед це буде пов'язано з часом. Час сьогодні, мабуть, найбільш дорогий і цінний аспект нашого життя. Але впевнений, що ми зробимо максимально можливе для того, щоб все це розглянути та по можливості ухвалити.

І хотів би і вам, і собі побажати, щоб на четвертій сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання ми дійсно могли об'єднатися навколо ціннісних речей і довести, що будемо й далі працювати на користь нашої держави, що спільно, разом з усією Верховною Радою, ми зможемо довести і собі, і українському народові, що в державі є сильні, потужні, надійні інституції, головною з яких згідно з Конституцією є Верховна Рада України. І я впевнений, що нашою щоденною роботою, плідною працею в комітетах і в залі ми зможемо довести не лише Україні, що український інститут парламентаризму дієздатний, вміє швидко реагувати на виклики та працює виключно в інтересах української держави. Зробити це ми зможемо лише нашою спільною роботою.

Усім дякую і бажаю успішної роботи протягом четвертої сесії (*Оплески. Шум у залі*).

Тут їх немає. Лише коронавірус.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Хотів би подякувати уряду і всім, хто брав участь у відкритті четвертої сесії Верховної Ради України. Ми повертаємося до нашої щоденної роботи. Дякую, шановні колеги! Дякую, шановні урядовці!

Шановні колеги, вчора депутатські фракції та групи на засіданні Погоджувальної ради погодилися з пропозиціями, які лунали раніше, щодо нашого режиму роботи цього тижня. Будь ласка, не розходьтеся, треба буде зараз прийняти рішення.

Сьогодні ми працюємо з 12 до 15, без перерви. Зараз буде 30 хвилин на виступи від депутатських фракцій та груп, як це передбачено Регламентом. У середу ми працюємо за звичайним графіком роботи Верховної Ради України, в четвер – з 10 до 12, з 12.00 до 12.30 перерва, після чого ми працюємо до 15 години. В п'ятницю зранку – «година запитань до Уряду», далі ми працюємо до 13 години, після чого 30 хвилин на запити і 30 хвилин відводиться на «різне». Якщо немає заперечень, пропоную поставити цю пропозицію на голосування. Нам необхідно набрати 226 голосів. Готові голосувати?

Прошу вищезазначену пропозицію поставити на голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, перше питання порядку денного – це проект постанови [№ 3050а](#) (*Шум у залі*). Вибачте, виступи від фракцій та депутатських груп.

Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у вівторок ми маємо 30 хвилин на виступи від депутатських фракцій та груп. Прошу депутатські фракції та групи записатися на виступи.

Шевченко Євгеній Володимирович.

Дубінський Олександр Анатолійович.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»*). Шановні колеги, доброго дня! Радий всіх вас вітати з початком нового політичного сезону. Свій виступ сьогодні я хочу присвятити дуже важливій події, яка відбувається зараз і на яку ми чомусь дуже мало звертаємо уваги. Йдеться про рішення Конституційного Суду України, який визнав Указ «Про призначення А. Ситника Директором Національного антикорупційного бюро України» неконституційним.

Це рішення є фактично фінальним у розгляді справи щодо конституційності призначення Директора НАБУ Артема Ситника та не підлягає оскарженню. Але замість того, щоб припинити свою роботу в якості Директора НАБУ, бо Ситник вже не має таких повноважень і не може навіть заходити у власний кабінет чи користуватися спецзв'язком або автомобілем, претендувати на зарплату, ми з вами фактично стали свідками конституційного перевороту, коли всупереч статті 106 Конституції України пан Ситник привласнив повноваження керівника правоохоронного органу. І фактично зараз, порушуючи Конституцію, всупереч рішенням Конституційного Суду України продовжує виконувати обов'язки Директора НАБУ.

Громадянин Ситник таким чином порушує відразу декілька статей Кримінального кодексу України: це і присвоєння владних повноважень, і перевищення посадових обов'язків, і пряме порушення Конституції України. Фактично, зробивши заяву на сайті НАБУ про те, що він продовжує виконувати обов'язки Директора, пан Ситник здійснює конституційний переворот. Сьогодні він привласнює повноваження Директора НАБУ, завтра може привласнити повноваження парламенту або Кабміну, або президентські повноваження. І реакція на це привласнення має бути дуже жорсткою.

Звертаюся з цього приводу до керівників Державного бюро розслідувань, до керівників Генеральної прокуратури України, а саме щодо відкриття кримінального провадження стосовно привласнення владних повноважень Артемом Ситником, а також відкриття кримінального провадження щодо захоплення державної влади. Звертаюся і до Президента України, до якого я вчора записав відкритий виступ, щодо негайної реакції на такі дії з боку пана Ситника, тому що неможливо не виконувати рішення Конституційного Суду в правовій державі. Це перше.

І друге. Відтоді, як Конституційний Суд України прийняв рішення про визнання неконституційним указу про призначення Артема Ситника Директором НАБУ, будь-які вироки, будь-які процесуальні документи, підписані ним, будуть оскаржені в Європейському суді з прав людини.

Це дуже важливе питання, на яке ми маємо звернути увагу і відреагувати. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Шановні друзі! Думаю, що не один з вас сьогодні бачив в очах дітей, яких відправляли до школи, невимовну радість, з якою вони пішли туди. Але з 1 вересня, очевидно, ми всі живемо в нових реаліях, до яких при звичаємо і себе, і наших школярів, і не забуваймо про те, що реальність створюємо ми самі. Все, що ми робимо, ми робимо для дітей і для нашого майбутнього.

Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» закликає парламент невідкладно розглянути запропонований нами законопроект [№ 3036а](#) про захист в умовах коронакризи: страхування всіх освітян, технічного персоналу від дитсадка через загальну середню і профтехосвіту до вишів, і в такий спосіб врятувати наше освітнє, гуманітарне середовище, врятувати наше майбутнє.

Колеги, за рік роботи парламентської монобільшості ми бачимо замість реальної праці імітацію бурхливої діяльності. Президент і провладна фракція обіцяли навести лад в багатьох сферах, а фактично так нічого й не змінили глобально. Не було ліквідовано корупцію на митниці, хоча це дало б змогу наповнити державний бюджет у разі. Контрабанду фактично не зупинено. Маючи значний вотум довіри, чинна влада не наважилася ламати прогнилу систему. Українці так і не побачили обіцяної нової якості державного управління, швидше навпаки, ми побачили колапс, параліч такого управління на місцях. Безкарність провокує посадовців продовжувати порушувати закон і чинити економічні злочини.

Як відомо, экс-міністр фінансів Ігор Уманський заявив про «скрутки» ПДВ, але чинна влада фактично нічого не спинила. Усе, що було за попередньої

влади, продовжується й донині. Держава втрачає мільярди гривень прибутку, через що постійно просить гроші у міжнародних кредиторів, влізаючи у ще глибшу боргову яму і беручи на себе зобов'язання щодо виконання додаткових вимог представників зовнішнього управління.

Відсутня будь-яка стратегія розвитку атомної енергетики в галузях промисловості. Атомної зокрема, тому що це найдешевша енергетика у світі. Натомість в інтересах окремих олігархів, як ми знаємо, держава підтримує так звану альтернативну енергетику, яка в Україні чомусь вчетверо дорожче, ніж у Європі.

З 1 вересня, як відомо, ціна на газ для населення зросла на 45 відсотків, і це насправді випробування на міцність суспільства – виживуть чи не виживуть. Особливо на тлі зростання мінімальної заробітної плати аж на 277 гривень. А що робити з пенсіями, що робити з ліками? Як виживати українцям в обіцяну епоху завершення бідності? Ми розуміємо, що влада не має відповідей на ці запитання. Тому суспільство, очевидно, саме дасть відповіді на них на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року, по заслугах оцінивши всі зусилля влади, яких вона доклала в цьому напрямі.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна.

Піпа Наталія Романівна.

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Дорогі українці! Шановні колеги! Хочу підтримати нашого спікера і запропонувати проект постанови та законопроект, які об'єднують весь зал.

Думаю, кожен з вас пам'ятає свій «перший раз у перший клас». Ми сьогодні маємо 1 вересня, якого не було за рівнем неспокою останні 70 років. Ми як парламентарі маємо зробити все можливе, щоб наші діти і наші вчителі, а це 4 мільйони школярів і 400 тисяч вчителів, не потрапляли в лікарні й спокійно навчалися та працювали. Скільки на сьогодні виділила держава з коронавірусного фонду для 4 мільйонів школярів? Відповідь вас здивує: нуль гривень. Організація всіх заходів безпеки для боротьби з коронавірусною пандемією лягла на плечі місцевих бюджетів. Місцеві бюджети дуже різні, а в одних школах – 20 дітей, на Хмельниччині – понад 2 тисячі дітей в одній школі, і багато хто говорить, що вчителі повинні самі забезпечити себе від коронавірусної хвороби.

Фракція «Голос» вже написала звернення і готує проект постанови та законопроект про зміну до бюджету, щоб в коронавірусному фонді знайшлися гроші на найважливіше – наших дітей, про яких також сьогодні згадував спікер Разумков. Тому хочу сказати, що є чотири речі, які необхідні сьогодні школам.

Перше. Зрозуміло, що потрібні антисептики та маски.

Друге. Наші вчителі мусять спершу провести урок вживу, в класі, для частини учнів, а пізніше – ще онлайн. Це додаткове навантаження, і ми маємо їм це оплатити.

Третє. Ми маємо знайти кошти на допомогу вчителям. Знаю, що колеги з інших фракцій вже подали схожі законопроекти. Ми мусимо знайти рішення і підтримати наших вчителів, адже після медиків вони сьогодні перші в групі ризику щодо інфікування COVID-19.

І четверте. Коли виникає потреба в дистанційній освіті? Коли у класі хворіє хоч одна дитина або вчитель, цей клас має перейти назад до дистанційного навчання. На кожен клас необхідно мати принаймні один ноутбук, бо вчительська зарплата дуже рідко кому дає змогу його купити, і забезпечити найнеобхіднішим.

Що сталося з коронавірусним фондом? Ми чуємо, що всі гроші витрачено, що гроші розподілено, що гроші там є. З освіти забрали 5 мільярдів, і ми маємо їх повернути.

Також хочу звернутися до міністра освіти і науки України, який просив 2 мільярди, але йому не дали, і до міністра охорони здоров'я України, щодо якого вже давно зареєстровано проект постанови, і який чекає на звільнення і часто перебирає на себе повноваження міністра освіти і науки України. Ми маємо зробити все можливе і знайти кошти в коронавірусному фонді: не 35 мільярдів на дороги, а від 2 до 5 мільярдів на освіту.

Прошу зал підтримати. Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги! Шановні слухачі! Перше вересня настало незалежно від того, хотів цього хтось чи ні. І те, що 1 вересня сьогодні стартувало з відібраними у освіти грошима, але все одно треба виконувати всі зобов'язання, які держава має перед освітянами, перед дітьми, – це очевидно. Тому, на жаль, нам сьогодні треба було б розпочати нашу роботу з повернення боргів освіті, і це було б дуже символічно. Але зробити це не лише тому, що сьогодні 1 вересня, а й тому, що ці борги є очевидними, враховуючи особливий процес навчання цього року.

Друге, що дасть відповідь на запитання, де взяти гроші на освіту – це зупинити законопроект, яким 5 мільярдів гривень державних гарантій фактично віддається одній компанії. Це безпрецедентний процес. Держава цим гралася на початку 90-х років, на початку 2000-х, коли державні гарантії роздавалися на мільярди, десятки мільярдів гривень. Колеги, подивіться на статистику, скільки з цих грошей повернуто і де зараз горе-керівники цих державних підприємств, які відмили ці кошти, не повернули державі ні копійки і переховуються зараз за кордоном. Ми далі продовжуємо цю практику? Фракція «Батьківщина» не буде голосувати за такі законопроекти. Думаю, не менш важливою є позиція

фракції щодо рішень, які ухвалюють і планують ухвалити цього та наступного тижня.

Вчора на засіданні Погоджувальної ради я порушив питання щодо фактично штучного доведення до банкрутства найкращої працюючої компанії України – НАЕК «Енергоатом». Це очевидно, що компанія умисно доводиться до банкрутства. Це очевидно, що вимивання коштів через недолугу політику уряду фактично призведе до того, що наприкінці цього року нам доведеться фінансувати цю компанію з державного бюджету. Але пішли ще далі – уряд прийняв рішення про передачу теплової енергетики НАК «Нафтогаз України». Ми спочатку йдемо на анбандлінг, ділимо «Нафтогаз України» на три компанії, а потім теплову енергетику віддаємо назад «Нафтогазу України». Думаю, через ці недолугі рішення ми й маємо такий стан економіки, і коронавірус – це лише один з факторів. Ключове – це позиція уряду і його політика.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікер! Шановні народні депутати! Останніми тижнями ми спостерігаємо різке зростання загрози втрати частини нашої державності та демократії. Насамперед це стосується намагань Офісу Президента України заборонити проведення виборів в абсолютно мирних, контрольованих Україною містах і селах Донецької та Луганської областей. П'ятсот тисяч наших громадян, які минулого року обирали чинного Президента, парламентарів, які знаходяться в цьому залі, сьогодні намагаються позбавити цього конституційного права. Ми будемо боротися за цих людей для того, щоб вони могли обрати місцеву владу, яка їм потрібна. Це перше.

Друге. Це подальший наступ на права російськомовних громадян в нашій країні. Втілення Закону України «Про освіту», що був прийнятий вже цим складом Верховної Ради України, всупереч обіцянкам про рівні права громадян, позбавляє багатьох людей змоги вчитися рідною мовою. І наша фракція вже подала позов до суду, щоб відстояти конституційне право наших громадян вчитися тією мовою, якою вони хочуть.

Третє – це розгул націонал-радикалів і терористичні акти, які відбулися минулого тижня та раніше. Всі ці «азови», «національні корпуси», «центурії» мають розглядатися як терористичні організації і бути заборонені в нашій країні...

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

БОЙКО Ю.А. ...тому що їхня діяльність – це ганьба для країни. Вона лякає людей і створює хаос та некерованість в державі.

Наша фракція наполягає на зміні соціально-економічної політики в державі. Ми повинні підтримувати людей, а не виконувати забаганки зовнішніх кредиторів та управлінців. І уряд, який не може забезпечити права людей, має бути відправлений у відставку.

І останнє. Напевно, найголовніше – наша фракція повністю підтримує перемир'я на Донбасі і розглядає його як перший крок у політичному процесі щодо подальшого повернення територій та людей, відновлення територіальної цілісності нашої держави. Наша фракція готова до прийняття законів, які дадуть таку можливість, і ми закликаємо парламент виконати свої обіцянки перед виборцями і відкрити шлях до миру в нашій державі, а відповідно – шлях до перемог і шлях уперед.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Сьогодні розпочинається четверта сесія Верховної Ради України дев'ятого скликання, і люди очікують позитивних змін в країні, очікують продуктивної роботи Верховної Ради. Але пандемія COVID-19 залишається проблемою номер один, і саме від неї та від карантинних заходів найбільше постраждали освіта, медицина, малий та середній бізнес. Якщо говорити про малий та середній бізнес, то на початку карантину закрилося близько 700 тисяч підприємств. Статус безробітних отримали 432 тисячі осіб – це на 70 відсотків більше, ніж за аналогічний період минулого року. Тому ми очікуємо від уряду конкретних дій та законодавчих ініціатив, які дозволять працювати бізнесу в таких складних умовах.

Освіта. Сьогодні розпочався новий навчальний рік, який проходитиме в абсолютно нових, складних і для учнів, і для батьків, і для вчителів умовах. Однак Постанова Міністерства охорони здоров'я України № 50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» була оприлюднена лише 22 серпня. От як керівники шкіл можуть цю постанову виконувати? Хто перевіряв заклади освіти на наявність всього необхідного? Як буде здійснюватися підвезення дітей, які умови будуть в санітарних кімнатах, харчування? Всі ці речі треба було обов'язково відрегулювати і не за тиждень до початку нового навчального року. Як ми це будемо робити? Чи знову перекладемо на місцеві бюджети, як робили раніше? Це абсолютно неправильно, тому ми очікуємо від уряду конкретних дій.

Охорона здоров'я. Із ковідівського фонду на доплати медикам виділено лише 6 мільярдів гривень, але це лише 9 відсотків від коштів фонду боротьби з COVID-19. Враховуючи, що наразі Україна займає вже третє місце за темпами поширення цієї хвороби і більшість хворих – це медики, цього явно замало. Обов'язково має виконуватися постанова Кабінету Міністрів України № 623, яка стосується доплат медичним працівникам.

І ще одне дуже важливе і болюче питання – це питання соціального захисту населення. З 1 січня 2021 року має відбутися передача повноважень з надання соціальної допомоги від управлінь соціального захисту населення при районних державних адміністраціях до органів, структуру яких досі не визначено. Маємо дуже багато звернень до депутатів нашої групи. До мене особисто звертаються соціальні працівники, звичайні люди, вони просто не розуміють, в який спосіб люди будуть отримувати соціальну допомогу.

Тому звертаюся до Прем'єр-міністра України з проханням взяти це питання під особистий контроль. Необхідно якнайшвидше завершити процес створення та розробку методології функціонування нових органів соціального захисту населення. Ці органи забезпечать виконання 38 державних програм. Перелік соціальних допомог налічує 67 видів, і лише п'ять з них можна отримати через електронні сервіси.

Тому ці питання треба обов'язково вирішувати, і депутатська група «Довіра» вимагає звернути на них першочергову увагу.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дорогі українці! Країна наша сьогодні знаходиться принаймні у трьох кризах. Насамперед це морально-етична криза сьогоднішньої влади. Це тоді, коли переможно створюється фонд боротьби з COVID-19, а потім більша частина коштів цього фонду перенаправляється на так зване «Велике будівництво», бо наближаються місцеві вибори. Це коли у освіти забирають понад 5 мільярдів гривень у цей фонд, а потім наказують місцевій владі самостійно забезпечити школи і антисептиками, і масками. У результаті сьогодні, 1 вересня, у розпал пандемії багато шкіл відкривається без засобів захисту, наражаючи на небезпеку і дітей, і вчителів.

Це коли МОЗ не може витратити виділені кошти, це коли МОЗ купує апарати ШВЛ, які поставлять лише через рік. Це коли Верховна Рада України відхиляє пропозицію «Європейської солідарності» про страхування медиків, і сьогодні ми маємо 11 тисяч медичних працівників, які лікуються власним коштом. Тому «Європейська солідарність» реєструє законопроект про повернення коштів на освіту і забезпечення засобами захисту освітніх закладів.

Друга – це економічна криза. Це не просто криза, через недолугі і непрофесійні дії урядів Зеленського країна летить у економічну прірву. Можна й надалі все популістично списувати на COVID-19, але нагадаю, що невиконання бюджету і ненадходження з митниці почалися задовго до пандемії. Замість обіцяного збільшення кількості робочих місць ми сьогодні отримуємо тисячі нових безробітних. Жорсткі карантинні обмеження на початку пандемії вбили малий та середній бізнес. А зараз, коли ситуація погіршується в порівнянні з весною, розумні карантинні обмеження більше не запроваджуються. Це ще раз свідчить про некомпетентність і нефаховість уряду. Можливо, під час «години запитань до Уряду» вони нам пояснять, коли помилялися: зараз чи тоді, навесні.

І третя – зовнішньополітична криза. Країна двох майданів, завдяки яким, зокрема, і чинний Президент, і чинна монобільшість змогли прийти до влади в Україні, сьогодні не спроможна озвучити чітку позицію щодо нелегітимності обрання Лукашенка і підтримати білоруське суспільство. Хоча це, можливо, й зрозуміло: тоді ця влада була не на Майдані, а на корпоративах в Росії. Призначення престарілих представників радянської номенклатури до ТКГ викликає здивування. Але здивування не викликають їхні заяви. Щоправда, Офіс Президента України відмежовується від цих заяв, нібито це неофіційна позиція. Ми вимагаємо звільнення Фокіна з посади члена ТКГ.

Що означає позиція Президента щодо «вагнерівців»? Йому є час ходити, розносити пошту, є час ходити на футбол, але немає часу займатися прямими конституційними обов'язками... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний народе України! Шановні народні депутати! У нас сьогодні величезне свято – День знань. З цієї найголовнішої трибуни нашої країни ми хочемо привітати наших освітян, наших героїв, які кожного дня вкладають душу та серце в наших дітей, дбаючи про них, виховуючи в них ще маленьких, але вже справжніх українців. Ми хочемо привітати наших науковців, які кожного дня, попри всі проблеми та постійне недофінансування, продовжують творити справжню українську науку.

Освіта та наука, ми всі з вами знаємо, є рушійною силою будь-якого суспільства. На жаль, в нашій країні питання розвитку освіти та науки ніколи не були пріоритетними, ці галузі завжди були недофінансованими. Так бути не повинно.

Зараз ми всі переживаємо непрості часи, але разом, об'єднавшись, ми зможемо подолати всі труднощі. Сьогодні освітяни потребують допомоги держави як ніколи. Зараз вся увага Комітету з питань освіти, науки та інновацій зосереджена на формуванні державного бюджету.

Я зараз звертаюся до Прем'єр-міністра України і до всього Кабміну. Шановний пане Прем'єр-міністре, при підготовці проекту Державного бюджету України на 2021 рік, який ви маєте подати на розгляд Верховної Ради до 15 вересня, на виконання Закону України «Про освіту» обов'язково врахуйте підвищення заробітної плати педагогічним та науково-педагогічним працівникам. Це перше.

І друге. Основне, про що зараз обов'язково потрібно сказати і що обов'язково потрібно зробити. Сьогодні заклади освіти працюють в умовах пандемії коронавірусу. Фінансування організації безпечних умов навчання покладено на засновників, тобто на місцеві бюджети. Нам на сьогодні обов'язково потрібно підтримати місцеві бюджети, оскільки ми бачимо, що не всі з них справляються з вирішенням цієї проблеми. Тому для підтримки місцевих бюджетів обов'язково необхідно виділити кошти з фонду боротьби з COVID-19. Ми зверталися до Прем'єр-міністра України з депутатськими запитами, і я звертаюся зараз до нього з цієї трибуни: якщо він ще не бачив запитів, нехай почує мене зараз.

Отже, давайте разом з вами зробимо все для підтримки освіти і науки в Україні, для підтримки нашого з вами майбутнього.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу, підготуйтеся до розгляду питань порядку денного.

Вам запропоновано до розгляду проект Постанови «Про порядок денний четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 3050а](#)). Можемо голосувати без обговорення?

Івченко – 1 хвилина, Колтунович – 1 хвилина, і будемо голосувати. Немає заперечень? Немає. Немає, точно?

Увімкніть мікрофон Івченка, 1 хвилина.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Але водночас хочу вкотре нагадати: «Батьківщина» не буде підтримувати даний проект постанови. Колеги, ми подали під час відпустки 169 законопроектів, з них лише 64 включили до цього проекту постанови. Що це означає? Це означає, що ви не даєте права опозиції подавати законопроекти для подальшого їх розгляду на засіданні Верховної Ради України. Ба більше, законопроекти, які ми подавали протягом цього року, роками не розглядаються в комітетах, просто роками – ні в першому читанні, ні попередній розгляд.

Тому я до вас звертаюся, пане Голово, щоб ви безпосередньо дали доручення й усі законопроекти, які вже довго лежать у комітетах, було розглянуто і обов'язково включено до постанови. Дмитре Олександровичу, я до вас звертаюся, будь ласка, дайте таке доручення. Це буде справедливо, і ви дасте опозиційним депутатам змогу займатися їхньою професійною діяльністю. Вони будуть подавати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Наша фракція не буде голосувати за даний проект постанови. На нашу думку, запропоновані проекти законів не сприятимуть ані врегулюванню конфлікту в окремих районах Донецької та Луганської областей, ані подоланню бідності. І давайте будемо відвертими, з такими проектами законів економіка України не злетить.

Тому ми все-таки наполягаємо на тому, щоб були включені наші проекти законів, які спрямовані: перше – на подолання бідності, друге – на подолання тарифного геноциду, і третє, безумовно, – це питання миру всередині країни. Той економічний пул, криза, яка є сьогодні – це результат року, який ми вже тут пропрацювали. Тому давайте не повторювати помилок попереднього року і формувати порядок денний чергової сесії виключно з тих законопроектів, які стимулюватимуть модернізацію та економічне зростання країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко – 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». А де в порядку денному ТСК по «вагнерівцях»? Надзвичайно важливе питання, яке турбує сьогодні країну, про те, що сталася зрада на найвищому рівні в керівництві держави. Де тимчасова слідча комісія, проект про створення якої було подано? Де проект постанови щодо Білорусі, який був поданий міжфракційним депутатським об'єднанням «За демократичну Білорусь» і який передбачає невизнання виборів в Білорусі, що відбулися 9 серпня?

Весь світ вже відреагував. Є рішення Сейму Польщі, Сейму Литви, Європарламенту, рішення ЄС. Вже вводяться санкції проти Лукашенка, який бігає

з автоматом і стріляє у власний народ, бігає по президентському палацу. І тільки Україна, яка є найбільшим сусідом Білорусі, мовчить. Для нас це питання національної безпеки: що там відбувається в той час, коли Лукашенко здає країну Путіну. Де рішення щодо Білорусі? Ми вимагаємо внесення цього питання до порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до голосування, шановні народні депутати.

Відповідно до частини першої статті 21 та частини першої статті 22 Регламенту Верховної Ради України вноситься проект порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання на затвердження Верховною Радою України. Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про порядок денний четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 3050а](#)). Готові голосувати? Поки ще не всі, дивлюся.

Вже всі готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, надійшли дві заяви від депутатських фракцій та груп про перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон, 6 хвилин.

ЛЕРОС Г.Б., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати! Багато хто з вас думає, що мій виступ буде присвячений моєму спаленому автомобілю в п'ятницю, але я зекономлю ваш час, цю тему я не піднімаю. Хочу лише сказати, що виклик я приймаю та нікому цього не пробачу. Мені очевидно, що країна рухається у прірву. У нас досі не з'явилося жодної державної стратегії, бодай якогось плану на майбутнє. Соромно, але єдиним стратегічним документом, який може пояснити, куди рухається Україна, доводиться вважати програму Президента Зеленського, яка опублікована на сайті ЦВК.

Давайте підведемо підсумки, чим країна мрій під назвою «Зробимо їх разом» відрізняється від сумної реальності «Україна – це ти». Замість обіцяного зняття недоторканності з Президента, депутатів та суддів недоторканими зробили тільки депутатів опозиції. Виявилось, що обіцянки – жодних «корочок» та

телефонного права – не стосуються керівництва Офісу Президента України, яке користується номерами прикриття для своїх приватних авто, а Єрмак телефоном роздає вказівки, на кого відкривати справи, на кого закривати, кого призначати на державні посади, а кого звільняти. Судова гілка влади таки стала прислужником Президента, навіть у рейдерському захопленні НАБУ.

Зеленський декларував: «Здача національних інтересів не може бути предметом жодних перемовин». Сьогодні це звучить як знуцання, коли Офіс Президента очолює пан Єрмак – агент ГРУ Російської Федерації, який через Кравчука та Фокіна тестує заплановану зраду. Боротьба з кумівством закінчилася ледве не в перший день призначення «кварталівця» Баканова Головою СБУ, який під протекцією Зеленського взяв під контроль тіньову економіку, очолив незаконний обіг спирту, наркотиків, контрабанду, торгівлю з ОРДЛО, рекет та рейдерство бізнесу.

Процитую Зеленського: «Органи правопорядку повинні припинити займатися економічним тиском на бізнес. СБУ не буде займатися економічними злочинами». Виявляється, буде, якщо це вигідно.

На додачу, Президент призначив сестру своєї сусідки, на яку записаний його маєток в Італії, керувати Антимонопольним комітетом України, який покликаний створити обіцяну свободу конкуренції. Замість енергонезалежності уряд відключає енергоблоки АЕС, щоб головний олігарх країни не втратив статус найбагатшої людини в Європі. Водночас нанесені ним збитки у розмірі 39 мільярдів гривень від «Роттердам +» стають мінусом в кишенях українців.

Перейдемо до «нульової толерантності до корупції». У цій країні тільки Зеленський, виявляється, толерантний до того, що Керівник Офісу Президента України є головним корупціонером в державі. Але саме бажання Президента виявилось достатньо, щоб «ОПГ» Єрмака безкарно грабувало країну. Підкажіть, а де обіцяні відкриті конкурси на державні посади? Натомість люстрованих, «зашкварених», «махрових» корупціонерів без конкурсу призначають до митниці, до податкової та в інші корумповані «годовниці», прикриваючись коронавірусом. Але чи може бути інакше, якщо замість обіцяних нових облич до Верховної Ради прийшли клани Януковича, які тепер очолюєте ви, пане Президенте? Ви несете персональну відповідальність за переслідування громадських активістів, журналістів та опозиційних політичних організацій.

Я не буду перераховувати низку задекларованих реформ, бо очевидно, що ви далекі від інтересів України як Єрмак від боротьби з корупцією. Але давайте чесно: хто такий Єрмак без Зеленського? Це, насправді, свідомий вибір Президента – доручити йому виконувати всю його брудну корупційну роботу. Невже Єрмак не погоджує з Президентом «смотрящих», чи Зеленський не знає, які міністри прислуговують іншим міністрам?

Пане Президенте, погодьтеся, ви не стали воювати зі старою системою, ви просто з нею злилися. Саме ви своїми мікробами та бактеріями брехні заразили цілу країну, згаявши шанс великої держави, обмінявши його на конверти від олігарха. Ви здали країну в оренду цим олігархам, чим самі собі підписали вирок

і стали порожнім місцем в історії. Вже зрозуміло, що не буде ніяких посадок. Скоро українці остаточно визначаться, що не хочуть зустрічати з вами наступну весну.

І наостанок. Пане Президенте, у мене до вас лише одне запитання: вам не соромно? (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо забезпечення оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки» ([№ 3819](#)) та альтернативний проект [№ 3819-1](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

Почекайте. Займіть свої місця. Почекайте, не вмикайте.

Готові голосувати? Готові? Скорочена процедура. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Дмитрієвій Оксані Олександрівні.

ДМИТРИЄВА О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати! Дорогі українці! Сьогодні 1 вересня – День знань. Наші діти після тривалого карантину пішли до школи, до нової школи за нових умов. Весь світ зіткнувся з такими викликами, і ми мусимо на них реагувати.

За даними Національної академії медичних наук України 80 відсотків випускників шкіл, вдумайтеся, мають хронічні захворювання. Сумну картину погіршує ще й пандемія коронавірусу, бо для того, щоб протистояти хворобі, потрібні міцне здоров'я та імунітет. Дуже важливо, щоб українські школярі мали доступ до оздоровлення та відпочинку. Двадцять один день в таборі на морі чи у горах – це той мінімум, який повинна отримати кожна дитина для зміцнення організму. Щороку змогу поїхати на оздоровлення мають лише 15 відсотків українських дітей – це за рахунок державних і місцевих бюджетів, благодійності та власних коштів батьків. За кошти державного бюджету оздоровлення проходить лише один відсоток дітей. Зараз, коли велика кількість сімей у зв'язку з COVID-19 у фінансовій скруті і не має змоги оплатити оздоровлення дітей, діти позбавлені можливості відпочити та оздоровитися. Ці діти потребують особливої уваги та підтримки. Ми живемо заради дітей.

Саме тому законопроектом № 3819 ми пропонуємо дати змогу поїхати на оздоровлення та відпочинок до дитячих таборів у Карпатах, на узбережжя Чорного та Азовського морів дітям-сиротам, дітям учасників бойових дій, дітям з інвалідністю, з малозабезпечених та багатодітних сімей – усім тим, про кого повинна піклуватися держава. Ми пропонуємо направити додаткові кошти на оздоровлення. Ці кошти є в бюджеті, ми ні в кого їх не відбираємо, бо ця програма буде профінансована за рахунок збільшення надходжень від ПДВ.

Колеги, сьогодні 1 вересня. У перший день четвертої сесії, День знань, ми можемо зробити подарунок для багатьох українських школярів. Прошу підтримати законопроект № 3819, він дійсно потрібен.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується народний депутат України Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, сьогодні 1 вересня, і в цьому залі згадали про дітей. Як у тій басні: «Лето красное пропела, оглянуться не успела, как зима катит в глаза», так і наша Верховна Рада, оздоровчий сезон закінчився, ми починаємо розглядати, як дати роздерибанити програму оздоровлення дітей.

Шановні колеги, ну, ми ж всі дуже добре розуміємо, що бюджетні кошти вже протринькали, зокрема і з коронавірусного фонду. Школи до навчального року не підготовлені, і 4 мільйони дітей з сьогоднішнього дня в нашій країні повністю незахищені. Лікарів ніхто не захищав і досі не захищає, тому що ніхто не виділяв на це кошти. Заборгованість з виплати заробітної плати сьогодні становить 3 мільярди 400 мільйонів гривень. Це рекордна позначка за всі роки незалежності. Тарифи ви вирішили з 1 вересня підняти. Промисловість зараз в прірві, а безробіття шалене. А ми починаємо нове засідання Верховної Ради України з того, що розглядаємо програму нібито оздоровлення дітей. Шановні колеги, може вже досить експериментувати? Може вже все-таки настав час вирішувати ті питання, які сьогодні на часі?

Тому ми вимагаємо звіту уряду. Звіту уряду щодо підготовки дітей до 1 вересня, щодо економічної та соціальної ситуації в країні, та де гроші, які ми виділили у коронавірусний фонд, а вони не за призначенням розбазарили. Все інше – це сьогодні лише балачки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до слова запрошується голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Забуранна Леся Валентинівна.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги. Дозвольте привітати всіх зі святом, оскільки воно стосується всіх нас, тому що ми мусимо навчатися кожного дня, і побажати всім наснаги.

Отже, Комітет Верховної Ради України з питань бюджету 17 липня на своєму засіданні розглянув законопроект № 3819. Зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» передбачають встановлення за загальним фондом державного бюджету Міністерству соціальної політики України бюджетних призначень в обсязі 180 мільйонів гривень за новою бюджетною програмою для забезпечення заходів з оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих закладах Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської областей та на узбережжі Чорного і Азовського морів. Джерелом покриття таких додаткових видатків визначено збільшення на таку суму надходжень від податку на додану вартість з вироблених товарів, враховуючи поточний стан виконання річного плану по цьому податку.

Законодавча пропозиція є збалансованою за показниками доходів та витрат державного бюджету. Є висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України і Міністерства фінансів України.

За наслідками розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 3819 прийняти за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій комітету, про що зазначено у листі-висновку комітету до цього законопроекту.

Відповідно, у разі прийняття даного законопроекту, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України при оформленні на підпис Голові Верховної Ради України відповідного закону належить внести до нього всі техніко-юридичні уточнення, пов'язані з ухваленим комітетом рішенням щодо законопроекту.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати, я так розумію? Прошу записатися: два – за, два – проти.

Народний депутат Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Степан Іванович Кубів.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє! Шановні колеги! Хочу сказати, що фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати законопроект № 3819. Це перше.

Друге. Державний бюджет у 2020 році щодо забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої уваги – це важливий старт, який ми повинні врахувати під час формування бюджету на 2021 рік, що має бути внесений до 15 вересня 2020 року, тому що Кабінет Міністрів України забезпечує проведення фінансової політики, соціального захисту і забезпечує рівні умови для всіх форм власності, і є логічним розширити в 2021-у та подальших роках рівні права у даному блоці.

Водночас хочу сказати, що включення населених пунктів, розташованих в гірських районах Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської областей, і узбережжя Чорного та Азовського морів свідчить про те, що Міністерство фінансів України спостерігає збільшення за останні чотири місяці і застерігає, що можуть бути невикористані кошти. Звідси ще раз впливає, що доцільно врахувати це в бюджеті на наступний рік.

Крім того, запровадження нової бюджетної програми щодо оздоровлення і відпочинку дітей саме в тих областях, про які я говорив, свідчить про те, що відповідно до вимог частини другої статті 8 Бюджетного кодексу України центральний орган виконавчої влади забезпечує формування та реалізацію державної фінансової і бюджетної політики.

Пропоную також під час розгляду проекту Державного бюджету України на 2021 рік і, відповідно, у трирічній перспективі врахувати дану бюджетну програму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Павленку Юрію Олексійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Фракція підтримує даний законопроект у першому читанні. Водночас хочемо наголосити на низці важливих застережень.

Перше. Нагадаю, що коли з'являлася у державному бюджеті відповідна бюджетна програма щодо оздоровлення та відпочинку дітей в оздоровчих таборах «Молода гвардія» і «Артек», вона була спрямована на збереження і захист цих двох єдиних державних таборів від повного знищення. Вона виконала свою місію на той момент. Натомість даною бюджетною програмою пропонується розширити перелік, я так розумію, включивши до нього, крім єдиних двох

державних таборів, інші дитячі оздоровчі заклади приватної, комунальної та інших форм власності, і робиться це під прикриттям оздоровлення дітей з особливими потребами, що не дуже гарно з боку авторів.

Але ця проблема назріла, тим паче, що ситуація з оздоровленням за останні роки показала, що, на жаль, Кабінет Міністрів України та низка попередніх Кабінетів Міністрів України не змогли справитися з програмою оздоровлення дітей в Україні, проваливши її. Це сталося і цього року, хоча це частково або більшою мірою пов'язано з пандемією COVID-19. Водночас нездатність двох останніх урядів ухвалювати оперативні, швидкі рішення на підтримку дитячих оздоровчих таборів сьогодні поставила їх на межу виживання.

Саме тому наголошую: ця програма має бути профінансована. Звертаю увагу, що 14 серпня ми ухвалили закон про перерозподіл цих коштів «Артеку» і «Молодій гвардії». Пройшло більше місяця, Кабмін досі не затвердив порядку, яким чином будуть фінансуватися і підтримуватися «Артек» і «Молода гвардія», фактично знищуючи їх.

Звертаюся до уряду: негайно розблокуйте систему фінансування трудових колективів «Артеку» і «Молодої гвардії». Ваша бездіяльність сьогодні знищує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Поляков Антон Едуардович, «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Виборчий округ № 206, депутатська група «Партія «За майбутнє». Політична партія «За майбутнє» та депутатська група беззаперечно будуть підтримувати законопроект щодо оздоровлення дітей, які потребують особливої уваги та підтримки. Ми розуміємо, що те, що за минулий рік лише 22 тисячі дітей було оздоровлено за державний кошт – це просто крапля в морі. Також ми розуміємо, що держава не в змозі зараз оздоровити 4 мільйони школярів, але слід хоча б приділити увагу дітям, які потребують цієї уваги. Це беззаперечно буде нами підтримано.

Хочу також звернути вашу увагу, що сьогодні ми подали від депутатської групи законопроект, що визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення належної профілактики, діагностики та лікування дітей, хворих на цукровий діабет. Адже зараз ми кажемо про оздоровлення, яке дуже багато сімей не можуть собі дозволити. Ми знаємо, що 60 відсотків українців, за оцінкою ООН, живе за межею бідності, а тут йдеться про лікування. Депутатська група «Партія «За майбутнє» просить всіх депутатів у залі підтримати та підписати в СЕДО цей законопроект, адже в ньому йдеться про удосконалення порядку забезпечення хворих діточок лікарськими засобами та виробами медичного призначення в контексті забезпечення дітей, хворих на цукровий діабет.

Дуже багато мажоритарників знають, коли до них приходили батьки з дітками, хворими на діабет, як їх лікують у лікарнях і якими засобами. Помп у нас, як за кордоном, немає, їхні пальці проколоти просто. І ми просимо підтримати не тільки оздоровлення, а й лікування дітей, які мають...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович. Після цього переходимо до голосування за законопроект. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Більше бажаних... Депутатська група «Довіра» ще, більше бажаних немає.

Івченко, Бакунець, і голосуємо. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Людина, її життя, її здоров'я – це найвища цінність в Україні, так записано в Конституції. І я дякую своїм колегам, зокрема від фракції «Батьківщина», Івану Крульку і Михайлу Цимбалюку, з те, що вони зареєстрували даний законопроект. Але, колеги, ми з вами виділили 66 мільярдів в фонд боротьби з COVID-19, і це потрібно було зробити. Наразі ми перерахували лише 16 мільярдів Міністерству охорони здоров'я України на захист лікарів, для медиків, на одяг і так далі, 1,2 мільярда – Міністерству соціальної політики України, 7 мільярдів ми відправили в Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. А решту коштів ми що, відправили на COVID-19? І про це мої колеги говорять.

Сьогодні, колеги, у нас 1 вересня, діти пішли до школи. А хто має забезпечити безпечне перебування наших дітей у школах? Це функція держави. Натомість держава переклала цю функцію на органи місцевого самоврядування. І про це потрібно говорити 1 вересня. Важливо, щоб ми розуміли, що COVID-19 нікуди не дівся, кожного дня повідомляють про те, що десятки, сотні, тисячі людей хворіють, навіть в нашому залі на сьогодні ще одна людина захворіла.

Колеги, фонди соціального страхування теж потребують коштів. Ви прийняли закон, яким заморозили виплати. Але хіба кошти не потрібні людям, які тимчасово втратили годувальника? Хіба кошти не потрібні на лікарські або медичні препарати таким людям? Ви сьогодні заморозили фонди соціального страхування і не хочете в цьому признатися, але кошти направляєте на дороги і «великі будівництва».

Завершую і скажу, що здоров'я і людина – це найвища цінність. Потрібно впроваджувати людиноцентриський підхід і політику.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович – з мотивів, і переходимо до голосування.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Жовківський, Яворівський райони, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми з вами багато говоримо про те, що молодь – це наше майбутнє. І сьогодні, 1 вересня, в День знань ми можемо не словами, а реальними діями довести, що ми дбаємо про молодь. Ще 100 років тому великий українець Андрей Шептицький дбав про оздоровлення і про розвиток молоді, і закликав інших робити це. Тому пропоную усім нам долучитися і реальним кроком допомогти тисячам українських дітей оздоровитися. Оскільки літом були карантинні обмеження, нехай діти оздоровлюються осінню.

Депутатська група «Довіра» підтримує цей законопроект і буде голосувати «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Займіть свої місця, підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Готові голосувати? Шановні колеги, цей законопроект пропонується прийняти за основу і в цілому. Немає заперечень? Немає. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо забезпечення оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки» ([№ 3819](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 339.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому... (*Шум у залі*). Так щойно ж питали, шановні колеги. Наталіє Юріївно, я розумію, що ваш не прийняли, але, може, відпустимо дітей? Наталіє Юріївно, давайте не будемо (*Оплески*). Бачите, зал до вас звертається. Наталіє Юріївно, скорочена нічого не дасть, тому що наступний тиждень не пленарний. Це ви на місяць затягуєте процес. Ну, давайте... Бачите, як гарно проголосували. Дякую вам, Наталіє Юріївно.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо забезпечення оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки» ([№ 3819](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Пропоную подякувати і авторам за цей законопроект, і Наталії Юріївні Королевській за позицію. Дякую вам, Наталіє Юріївно (*Оплески*).

Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» ([№ 3594](#)) та проект [№ 3594-1](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра соціальної політики України Лебедцов Борис Борисович.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б., заступник міністра соціальної політики України. Доброго дня, шановна президіє! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» ([№ 3594](#)).

Законопроект розроблений з метою поліпшення соціального захисту осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність.

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 256³ «Прийомні діти», статті 256⁷ «Вихованці дитячого будинку сімейного типу» Сімейного кодексу України та статті 31 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» стосовно надання можливості особам з інвалідністю проживати та виховуватися у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладах професійної (професійно-технічної) чи вищої освіти.

Довідково. На сьогодні таких осіб, яким виповнилося 18 років в 2020 році, – 23, в 2021 році їх буде 29. Реалізація законопроекту матиме позитивний вплив на осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які за станом здоров'я не можуть працювати або навчатися, але можуть проживати та виховуватися у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до 23-річного віку. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народних депутат України Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Ми вивчили урядовий законопроект № 3594, і хочу зазначити, що він актуальний. Але, на жаль, він дуже фрагментарний і не охоплює належним чином проблеми соціальної підтримки та надання гарантій дітям, які сьогодні потребують нашого захисту.

Думаю, що всі присутні погодяться з тим, що система соціального захисту цієї категорії дітей та сімей з дітьми – це комплексне питання. Вирішити це питання комплексно – це виконати ратифіковану у 1991 році Конвенцію ООН про права дитини і ті зобов'язання, які взяла на себе наша країна.

У нас, на превеликий жаль, хочу всім нагадати, з 2014 року соціальний захист дітей та підтримка материнства були цинічно виключені з числа пріоритетів уряду. Все менше і менше українських сімей з дітьми сьогодні мають право і можливість бути соціально забезпеченими та отримувати гарантію та підтримку з боку держави. Тому величезним стримуючим і соціально несправедливим фактором є те, що у 2014 році надання соціальних гарантій та пільг сім'ям з дітьми, зокрема і багатодітним родинам, було поставлено в залежність від середньомісячного сукупного доходу родини. Тим самим родини розділили: там, де багато дітей, там, де прийомні діти, там, де дитячі будинки сімейного типу, і тим самим позбавили ці родини права отримувати підтримку з боку держави.

Тому в нашому альтернативному законопроекті ми більш комплексно розглянули це питання і пропонуємо його підтримати, тому що дитина до 23 років має право проживати разом з родиною. Також слід відрізати залежність соціальної підтримки багатодітних та прийомних родин дітей з інвалідністю від сукупного родинного доходу.

Просимо підтримати. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голово підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Рябуха Тетяно Василівно, прошу вас до трибуни.

РЯБУХА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насамперед хочу привітати учнів та моїх колег – вчителів України. Дорогі освітяни, щиро вітаю вас із початком нового навчального року! В умовах карантину цей рік – це новий іспит для вас, я впевнена, що ви пройдете його успішно і на відмінно. Бажаю вам успіхів і цікавого нового навчального року, а також бережіть себе і найдорожче, що у нас є – наших дітей.

Тепер щодо законопроектів. Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув законопроекти № 3594 та № 3594-1 на своєму засіданні 2 липня поточного року. Комітет, безумовно, підтримує основну ідею законопроектів щодо прав осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, продовжити проживання в прийомних сім'ях, в дитячих будинках сімейного типу до 23 років.

Проте, на думку комітету, залишається невирішеним наболіле питання щодо подальшої долі таких осіб, тобто після досягнення ними 23 років. Тому

комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти за основу законопроект № 3594 та доопрацювати його в частині забезпечення організації надання таким особам соціальних, медичних, реабілітаційних та інших послуг, що дасть змогу забезпечити їм у подальшому належний рівень життя.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило щодо законопроекту низку зауважень, які можуть бути враховані до другого читання.

Хочу зауважити, що в законопроекті йдеться про 23 особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлена інвалідність. У наступному році таких осіб буде 29. Вирішення цього питання потребує незначних видатків державного бюджету. Тому прошу підтримати рішення комітету та прийняти законопроект № 3594 за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяно Василівно.

Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Кучеренко Олексій Юрійович.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє, народні депутати! Надзвичайно важлива законодавча ініціатива з боку Міністерства соціальної політики України. Якщо казати про дітей, які позбавлені батьківського піклування, сиріт з інвалідністю, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу або є усиновленими, вони стикаються з такою проблемою: після 18 років, якщо за станом здоров'я вони не можуть навчатися, їм справді немає куди йти. І, дякуючи авторам, хотів би звернутися до всіх нас, щоб до другого читання ми врахували і зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, і тих фахівців, які знаються на темі захисту прав дитини і присутні в цьому сесійному залі.

Хочу наголосити, що в законопроекті слід уточнити, що не зобов'язані перебувати, а можуть перебувати в таких будинках. Тому що діти з інвалідністю після закінчення навчання мають перебувати під опікою держави, без допомоги держави вони собі ради не дадуть. І тут варто не лише посилатися на органи місцевого самоврядування і місцеву владу, але й не забувати, що це основоположне завдання держави.

Фракція «Батьківщина» підтримує обидва законопроекти і буде голосувати «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

Соломія Анатоліївна Бобровська? Увімкніть мікрофон Бобровської, будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго дня! Дякую. По-перше, вітаю всіх з першим днем вересня і з Днем знань. І мені дуже прикро, що в цьому залі лунають заклики по відношенню до добровольчих батальйонів, зокрема до добровольчого батальйону «Азов». Мені здається, мої колеги забули, завдяки кому вони сидять у цьому залі і завдяки кому сьогодні діти, зокрема в Донецькій та Луганській областях і в Маріуполі, йдуть до школи.

Але, повертаючись до змісту законопроекту, фракція «Голос» буде підтримувати даний законопроект. Ба більше, буде підтримувати саме урядовий законопроект. Ми вважаємо, що він давно назрілий, необхідний, і вкотре підкреслюємо, що саме держава повинна виявляти своє піклування та увагу до дітей, які позбавлені батьківського піклування або є сиротами, тим паче з інвалідністю. Тому однозначно «за», будемо голосувати в першому і другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко. Вибачте, Шуфрич Нестор Іванович. Так він зараз.

Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насправді, з одного боку, технічний законопроект, а з другого – стосується долі 23 дітей. Ми підтримаємо його і за основу, і в цілому, але що цим законопроектом говорить уряд? Уряд фактично визнає, що у нього відсутня будь-яка програма, будь-які форми підтримки молоді з інвалідністю, і не лише вихованців дитячих будинків сімейного типу чи прийомних сімей, а будь-якої молоді людини. Але в даному випадку відповідальність та підтримку цих дітей до 23 років вони покладають на прийомних батьків та батьків-вихователів. Честь і слава цим людям, які цим дітям фактично подарували нове життя, нову якість життя.

Водночас звертаю увагу на те, що сьогодні в державі відбуваються серйозні катаклізми. З одного боку, починається і активно реалізовується програма так званої деінституціалізації, коли закриваються інтернатні заклади, з другого – уряд, місцеві адміністрації провалили розвиток сімейних форм виховання: не створюються нові прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, знижується національне усиновлення. І третя складова. Хочуть ратифікувати Гаазьку конвенцію про захист дітей і співробітництво з питань міждержавного усиновлення. Якщо самі не справляємося, давайте відправляти дітей за кордон іноземцям на усиновлення.

Сьогодні на часі серйозна розмова щодо захисту та підтримки дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, реалізації їхнього права на виховання в сім'ї. Окремо тут проходить ще адміністративна реформа, яка руйнує систему органів опіки та піклування.

Тому, шановні колеги, за це голосуємо, але вимагаю серйозної роботи щодо захисту права дитини на виховання в сім'ї, дитини-сироти, позбавленої батьківського піклування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Олексійовичу.
Забродський Михайло Віталійович.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дмитре Олександровичу, передайте, будь ласка, слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги! Я досить довго опікувався Центром захисту дітей «Діти вулиці», і ми часто стикалися з тим, що дитина, яка проживає в сім'ї, на території нашого будинку, і яка після досягнення 18-річного віку не вступила до вищого навчального закладу, або навіть вступила, але самотня в цьому місті, фактично повинна була опинитися на вулиці.

Це справді вкрай актуальний і потрібний законопроект. Він сьогодні стосується нібито лише 23 людей, але насправді він стосується принципів. Цей законопроект не буде тягнути за собою великих фінансових зобов'язань, оскільки витрати на дитину становлять 4 тисячі 436 гривень на місяць і зараз виплачуються лише до досягнення 18 років, а законопроект пропонує виплачувати ці кошти до 23 років.

Саме тому фракція «Європейської солідарності» в першому читанні буде підтримувати цей законопроект. Ми підтримуємо і низку тверджень, які містяться в альтернативному законопроекті, тому що ставлення до дітей зі складних сімей, до дітей без батьків показує наше ставлення до суспільства. Закликаємо вас голосувати «за» в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Леонідовичу.

З мотивів – Поляков і Шахов. Почекайте хвилинку, не вмикайте. Ще бажаючи виступити є? Немає.

Зараз два виступи з мотивів, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги! Депутатська група політичної партії «За майбутнє» беззаперечно буде підтримувати всі соціальні ініціативи, зокрема захист дітей-сиріт.

Але хочеться сказати, що цей законопроект ідеально розроблений Кабінетом Міністрів України: обґрунтування, вплив, висновки – все є. Можна навіть поаплодувати Шмигалю, як вчора це було в КВЦ «Парковий» зі «слугами народу». І хочеться, щоб так само ідеально Шмигаль розробив Програму діяльності Кабінету Міністрів України, так само ідеально виділялися кошти на медицину, так само ідеально підняли пенсію – 1712 гривень, мінімальний прожитковий мінімум – 2100 гривень, щоб всім сферам в Україні, всім – і підприємцям, і бюджетникам – приділяв увагу наш уряд.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович, і потім переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, безумовно, група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект. Треба підтримувати дітей-сиріт і не тільки, чужих дітей не буває. До нашої приймальні, а їх 26 по Луганській області, кожного дня приходять батьки за допомогою. Нещодавно сталася така ситуація: тисячі батьків та самотніх жінок звернулися до нас, нібито у них відібрали ті кошти, і держава хоче, щоб ще повернули їх назад. Одинокі матері, яким не сплачують аліменти, які сьогодні знаходяться в скруті. Так не треба робити: однією рукою давати, а іншою – забирати. Треба, щоб ті «держиморди», які сидять у кабінетах, отримують по 2 мільйони гривень заробітної плати на місяць в «Укрпошті», або в «Нафтогазі України» по півтора мільярда гривень отримують сьогодні премій, повернули їх державі і дали нормально жити дітям, нормально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Займіть свої місця. Ми зараз ставимо на голосування за основу. Після цього була пропозиція скоротити строки подачі поправок та пропозицій і підготовки до другого читання наполовину, як мінімум від двох фракцій. Я так розумію, ніхто не буде проти. Всі погоджуються.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» ([№ 3594](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 340.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 3594.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 335.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 215, «Опозиційна платформа – За життя» – 24, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 16, «За майбутнє» – 15, «Голос» – 17, «Довіра» – 15, позафракційні – 10.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України, які регулюють відносини, пов’язані з одержанням документів дозвільного характеру» ([№ 0897](#)). До трибуни запрошується член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Кириленко Іван Григорович.

Скажіть, будь ласка, хтось буде наполягати на своїх поправках? Ви не будете наполягати? Тоді ставлю...

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об’єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Мабуть, унікальний випадок у практиці, коли законопроект підготовлено до розгляду, а головуючий зараз поставить пропозицію доповідача – проголосувати жовтими кнопками (*Оплески*).

Друзі, нагадаю, 2015 рік – це рік радикальних реформ у сфері дерегуляції, в сфері дозвільних процедур. Було прийнято багато нормативних актів, які розблокували економічний розвиток. Але не всі проходили так легко, як здавалося на перший погляд.

Законопроект, який зараз презентують, стосується дозвільних процедур, які торкаються дуже чутливої теми – захисту довкілля, тваринного світу і ГМО. Уряд вніс його на початку 2015 року. З великими труднощами в залі він пройшов перше читання, а до другого скільки разів не намагалися внести його в зал,

голосів не було, бо врегулювати те, що там записано, не порушуючи Регламенту, було просто неможливо. Тому, щоб розчистити поле для подальшої роботи в цій сфері...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Григоровичу, я вибачаюся. Я поставлю зараз... Іване Григоровичу, не можу дати час додатково, потім будуть інші просити. Дякую вам за позицію.

Шановні колеги, як і зазвичай, ставлю на голосування пропозицію комітету – прийняти за основу. Але автор законопроекту звернувся з пропозицією проголосувати «жовтими» та утриматися. Думаю, треба врахувати думку поважного народного депутата. Немає заперечень?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру» ([№ 0897](#)). Готові?

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Законопроект відхилено.

Дякую, Іване Григоровичу.

Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» щодо обов'язку виконавця проводити індексацію розміру аліментів, визначеного судом у твердій грошовій сумі» ([№ 3112](#)).

До трибуни запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики Фріс Ігор Павлович.

Поправка 2. Івченко. Наполягає? Не наполягає.

Поправка 5. Батенко.

Поправка 6. Королевська.

Поправка 7. Діденко.

Поправка 8. Цимбалюк.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Цимбалюка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну хвилинку, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, не розходьтесь, тут буквально ще одна поправка, якщо буде наполягати автор. Будь ласка, залишайтеся в залі.

Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний доповідачу, хочу насамперед сказати, що законопроект важливий. Адже сьогодні 1 вересня, день захисту прав дітей, і він стосується саме сплати аліментів тими, хто не є добросовісним батьком або мамою.

Моя поправка стосується того, що виконавець зобов'язаний обчислювати розмір заборгованості із сплати аліментів щомісяця та проводити індексацію розміру аліментів відповідно до частини першої статті. Моя поправка не була врахована повністю, тому просив би поставити її на голосування. В цілому ми законопроект підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 8 народного депутата Цимбалюка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Поправка 12 народного депутата Івченка. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. І після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Вадиму Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Колеги, з початку 2020 року державні виконавці стягнули на користь дітей, наприклад, на Полтавщині – 84 мільйони, на Сумщині – 55 мільйонів, на Чернігівщині – 50 мільйонів. Український важливий законопроект. Ми в 2018 році прийняли відповідний закон, де йдеться про те, що якщо ти 3 місяці не платиш аліменти, то не зможеш укласти будь-яку угоду з відчуження майна, на неплатника чекають наслідки, пов'язані з публічністю. Резиденту реєстру відмовляють у здійсненні будь-яких операцій з оформлення транспортного засобу, а якщо ти не платиш аліменти 4 місяці – тобі відмовляють у виїзді закордон, якщо більше – ти навіть не можеш дати відмову, якщо мати вивозить дитину.

Важливий законопроект, давайте його підтримаємо. І дякую комітету, що редакційно врахували поправки «Батьківщини». Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Не наполягає.

Шановні колеги, переходимо до голосування в цілому. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Вам запропоновано проголосувати проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» щодо обов'язку виконавця проводити індексацію розміру аліментів, визначеного судом у твердій грошовій

сумі» ([№ 3112](#)). Пропонується прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Всі готові?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо постачання електричної енергії для забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного житлового будинку» ([№ 2098](#)).

До трибуни запрошується голова підкомітету Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Жупанин Андрій Вікторович.

Поправка 1. Мінько. Не наполягає.

Поправка 4. Жупанин. Не наполягає.

Поправка 8... (*Шум у залі*). Поправка 3 врахована. І якщо ви хочете поставити її на підтвердження, ви повинні про це сказати, правильно?

Добре. Скороход, так? Поправка 3, Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я хочу поставити на підтвердження поправку 3. Тому що мені взагалі незрозуміло, чому в даному законопроекті ми розглядаємо питання двосторонніх договорів, якщо він стосується забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного житлового будинку.

Тому прошу її поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на підтвердження поправка 3 народного депутата Жупанина. Комітетом вона врахована. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 4. Не наполягає.

Яка поправка? Поправка 5. Заблоцький. На підтвердження?

Мікрофон увімкніть, будь ласка.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Пане спікеро, прошу поставити підряд на підтвердження поправки 2, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15. Майже всі вони враховані редакційно, це не зовсім врегульовано Регламентом Верховної Ради України. І для того щоб уникнути згодом юридичних колізій в плані того, як це буде трактуватися Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України, краще ці поправки поставити на підтвердження. Насправді, навіть немає особливого значення, як вони будуть враховані, але краще цю процедуру пройти, щоб мати чітку позицію Верховної Ради щодо них. Тому всі ці поправки прошу поставити на підтвердження, одну за одною, щоб врахувати їх саме так, як запропоновано у порівняльній таблиці.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 2. Вона була врахована комітетом повністю. Поправка Жупанина.

Ставлю її на підтвердження. Прошу підтримати в редакції, запропонованій комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 5 Жупанина. Вона була врахована редакційно.

Ставлю на підтвердження саме таку редакцію. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 6 Кучеренка. Вона була врахована повністю. Заблоцький просить поставити її на підтвердження.

Ставлю на підтвердження поправку 6. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 7 Кучеренка. Вона була врахована редакційно.

Ставлю саме таку пропозицію на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 8. Мезенцева. Не наполягає. Я знаю, що вона відхилена.

Поправка 9. Мінько. Не наполягає.

Поправка 10. Мандзій. Не наполягає.

Поправка 11 ставиться на підтвердження. Вона врахована редакційно, автор – Кучеренко.

Ставлю її на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 12 Кучеренка. Врахована редакційно.

Просять поставити на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати в редакції, запропонованій комітетом.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 13 також Кучеренка. Врахована редакційно. Просьть поставити її на підтвердження.

Ставлю на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 14 теж Кучеренка. Врахована редакційно. Просьть поставити на підтвердження.

Ставлю на підтвердження поправку 14 в редакції, запропонованій комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

І крайня поправка 15 також Кучеренка. Була врахована комітетом. Просьть поставити її на підтвердження. Зараз голосуємо, і потім – за законопроект в цілому.

Ставиться на підтвердження поправка 15 народного депутата Кучеренка. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект в цілому. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо постачання електричної енергії для

забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного житлового будинку» ([№ 2098](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Покажіть по фракціях та депутатських групах.

«Слуга народу» – 198, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 25, «Батьківщина» – 0, «Партія «За майбутнє» – 16, «Голос» – 16, «Довіра» – 16, позафракційні – 5.

Дякую ще раз.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг» ([№ 2673](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Ви знаєте, в далекому 1995 році був прийнятий Закон України «Про туризм». На сьогодні туризм є однією з найважливіших галузей нашого господарства, розвитку підприємницької діяльності. На жаль, коли ми працювали над цим законопроектом і спілкувалися з операторами надання туристичних послуг, знайшли велику проблему, що на сьогодні готель – це підприємство, яке надає готельні послуги. Таким чином суб'єкти господарювання, що не є юридичними особами, а відповідно до норм Цивільного кодексу України підприємство має бути юридичною особою, не мають змоги отримувати відповідну категоризацію «зірковості» готелів. Цей законопроект абсолютно не пов'язаний з тими напрацюваннями та змінами, які ми прийняли до так званого закону про «ігорку», він був значно раніше поданий, значно раніше анонсований і не мав на меті визначати коло суб'єктів, які будуть отримувати три або чотири зірки.

На сьогодні в Україні здійснює свою діяльність дуже велика кількість закладів тимчасового розміщення або тимчасового перебування. Але, на жаль, певна диверсифікація і нерівність в можливості отримання категорій готелями є. З метою унеможливлення згаданого механізму отримання доступу до європейської категоризації було запропоновано цей законопроект. Звісно, з членами підкомітету ми будемо вносити певні зміни в нього до другого читання. Тому

прошу вас підтримати вказаний законопроект і надати змогу авторам та іншим народним депутатам внести відповідні зміни, які ще більше...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Не можу. Дякую.

Шановні колеги, надаю слово співдоповідачу – заступнику голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенії Михайлівні Кравчук.

Прошу.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики підтримує даний законопроект, який вносить зміни до Закону України «Про туризм». Взагалі такі поняття як «готель» та «готельна послуга» з'явилися в нашому законодавстві ще в 2010 році, але, на жаль, фізичні особи – підприємці були просто виключені з правового поля. Вони не могли отримувати категорії для маленьких готелів.

Ми маємо усунути цю прогалину, і цей дуже короткий законопроект, власне, вносить ці дві зміни. Ми змінюємо в редакції термінів «готель» та «готельна послуга» слово «підприємство» на словосполучення «суб'єкт господарювання», що розширить коло надавачів послуг і фізичні особи – підприємці будуть в правовому полі, а також вони зможуть отримувати категорії.

Щодо підтримки інших комітетів. Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом підтримав даний законопроект. Визнав, що положення не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань. Комітет з питань бюджету зазначив, що це може призвести навіть до збільшення доходів бюджетів від платежів. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України відзначило, що це активізує ринок надання готельних послуг.

Просимо прийняти цей законопроект за основу. Ми його доопрацюємо, внесемо всі потрібні правки і зрештою проголосуємо. Прохання підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект? Є. Прошу записатися: два – за, два – проти.

Народний депутат Євтушок Сергій Миколайович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Рівненщина, «Батьківщина». Шановні колеги, в умовах коронавірусу ми мали змогу проводити відпустки і подорожувати не за кордоном, а побачити нашу країну – береги Дніпра, прекрасні гірські і не гірські озера, море. Все це свідчить про те, що наша країна, можливо, не дуже «причесана», можливо, не дуже впорядкована, але дуже гарна. І ми маємо зробити все можливе, аби наші туристичні маршрути були настільки добрі, щоб ми не проводили наші відпустки за кордоном, а відпочивали в Україні, даючи змогу надавачам послуг, про що йдеться в законопроекті, суб'єктам господарювання, які мають об'єкти нерухомості і можуть здавати їх як готелі, працювати.

Водночас до законопроекту було висловлено низку застережень, і хотілося б, аби представники комітету це виправили. Законом України «Про туризм», а саме статтею 24, передбачено, що саме на встановлення об'єктам туристичної інфраструктури (готелям, іншим об'єктам, призначеним для надання послуг з розміщення), можуть бути присвоєні відповідні категорії. Я маю на увазі присвоєння зірок.

У цьому контексті хочу сказати, що буквально нещодавно в цьому сесійному залі було прийнято закон про гральний бізнес, і щоб у нас не сталося так, коли в квартирі, де є шість ліжок, мали змогу розміщувати автомати. Тому перше читання, там далі – доопрацьовуємо.

«Батьківщина» підтримує в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Ар'єву Володимиру Ігоровичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Олексію Гончаренко, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, цей законопроект насправді є дуже показовим. Він демонструє рівень того, що відбувається в залі і сенс нашого перебування тут і нашої роботи. Ось дивіться, законопроект покликаний створити сприятливі умови для розвитку готельної інфраструктури та сфери туризму через розширення кола суб'єктів надання готельних послуг. А кому будемо їх надавати, друзі? Це питання вносять на розгляд Верховної Ради України у той час, як наш чудовий уряд, який вже втік після відкриття сесії, повністю закриття країну. Повністю! Геть закриття країну.

Ще раз. Колись у нас був безвіз, потім його перетворили на «безвізд», тому що у нас карантин і жахливі цифри, і ми вже не можемо в'їхати до Шенгенської зони. Безвіз на «безвізд», а тепер вже «безв'їзд», тому що і в'їхати до країни ніхто не може. Це насправді повна безвихідь для туристичної галузі і багатьох інших.

Хтось мені може пояснити, який був сенс повністю закрити країну на місяць? До того ж, повідомити про це фактично в останній день, і люди в останню мить дізналися. Сотні людей по світу, в аеропортах не пускали в літаки чи не давали перетнути кордон, а вони навіть не знали, що наш чудовий уряд прийняв таке чудове рішення. А потім будуть розповідати про інвестиційну привабливість держави (як інвестори сюди мають потрапити?), про туризм, такі чудові закони приймати. Але кому це потрібно, якщо цей уряд і ваша влада абсолютно все знищує? Яка туристична та інвестиційна привабливість може бути у країни, в яку навіть в'їхати не можна? Зеленський опустил «зелений занавес» на Україну. Це жах! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Яценку Антону Володимировичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! У нас, знаєте, як кажуть, «бес скривається в мелочах». І мені дуже цікаво, звідки взагалі такі законопроекти з'являються. Тобто фактично у нас в кожному куточку, де хтось буде орендувати якийсь шматочок площі, в готелях, буде відкриватися казино. Автор законопроекту вирішив розширити коло суб'єктів, щоб готель міг відкрити будь-хто, навіть бомж, навіть людина, якої взагалі не існує, і замість власника можна орендувати тепер. Тобто фактично йтиметься про розширення спектру казино і гральних автоматів, а потім робочі люди будуть свою зарплату програвати.

Це дуже такий неприємний законопроект, езуїтський. І начебто там нічого такого немає, але насправді, якщо його почитати глибоко, там закладені великі корупційні ризики. І тому, звичайно, навіть в першому читанні його не можна приймати, бо він буде на руку гральній мафії. Жодного голосу не треба за цей законопроект давати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз я ще запрошую Нестора Івановича Шуфрича. Хтось ще буде? Так, бачу «Голос» буде. Бачу, так. Тоді ще два виступи і готуємося до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуєчий. У мене є невеличкий досвід роботи в цьому залі, і я ставлю собі запитання: 1 вересня, перший день роботи Верховної Ради України і чомусь така зацікавленість у підтримці туризму, коли у нас зараз з COVID-19 проблеми, у нас лікарі

говорять, що грошей немає. А гроші були! Ми зібрали 65 мільярдів гривень, а потім роздали їх по всьому світу. Всім роздали, крім наших лікарів.

Я поцікавився, у чому ж інтерес цього законопроекту. І ви знаєте, я не можу не погодитися з попереднім промовцем: дійсно, під бажанням нібито підтримати туризм фактично розширюються можливості для отримання статусу готелю, який міг би відкрити і казино, і зали з «однорукими бандитами». То єсть спочатку школа, потім казино, школа – казино. І це цинічно 1 вересня ви робите. Совість би мали, хоча б не в цей день проштовхували цей лобістський та корупційний законопроект! Ми зараз кожній сауні дамо статус готелю. Як будуть наші діти ходити? Школа – сауна – «однорукий бандит» чи навпаки, «однорукий бандит» – сауна – школа? И это вы делаете 1 сентября! Циники! Совести у вас нет! Немає совісті.

Тому вважаю, що якщо ми поважаємо наших дітей і дійсно боремося за майбутнє, цей законопроект треба відхилити, а авторам пояснити, «где раки зимуют».

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів – Фріс, Клименко Юлія Леонідівна і хто ще? Шахов? Шахов.

Ігорю Павловичу, будь ласка.

ФРІС І.П. Шановні колеги, це дуже показово, як можна абсолютно нормальну ідею спробувати перетворити на фарс. Цей законопроект, як я вже казав, не має жодного відношення ні до казино, ні до якогось розширення готелів, де може проводитися діяльність, пов'язана з ігорним бізнесом. Це стосується виключно можливості отримання фізичними особам – підприємцями, а не лише юридичними особами, європейської категоризації закладів тимчасового розміщення. Номери та їх кількість у закладах, де можуть бути казино, чітко визначена законом, це не має жодного відношення до законопроекту. Тому не ведіться на абсолютний популізм і незрозумілі заклики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, хотіла би сказати в додаток до того, про що говорили раніше: дійсно, туризму потрібна серйозна реформа, і Закон України «Про туризм» повинен бути значно доопрацьований. Одним цим визначенням проблеми ми не вирішимо.

Хочу також звернути увагу тих людей, які потім будуть підпадати, за словами пана Фріса, під готельну категоризацію, що, крім всього цього, вони будуть сплачувати туристичний збір. Наразі, дійсно, цей ринок знаходиться в тіні, і ніхто туристичного збору з квартир, які здаються, не платить. Тому треба допрацювати не тільки цей законопроект, а й бюджет, Бюджетний і Податковий кодекси. Тому ми готові підтримувати в першому читанні, але виключно якщо допрацюємо його до другого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яценко, Шахов, і потім переходимо до голосування.

Яценко Антон Володимирович.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте. «Партія «За майбутнє» була, Антоне Володимировичу. Була «Партія «За майбутнє», виступали ви. Два рази виступите? Ну, це забагато буде. Ні-ні, ви виступали.

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, туризм, безумовно, потрібен, але такий туризм, як в ОАЕ, як в Європі. А що ви хочете сьогодні показати?

Просив поставити законопроект [№ 2070](#) про *free*-зони... Хочу запросити всіх до Луганщини, саме парламентарів, подивитися, як люди живуть, як шахтарі без зарплати на 1 вересня і на День шахтаря голодують. Сьогодні влада покликала до себе на службу «чотирьох вершників Апокаліпсису» – голод, холод, смерть та хвороби. Скажіть, будь ласка, про який туризм ви сьогодні говорите?

Тому депутатська група «Довіра» утримається і не голосуватиме за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ми так будемо рухатися далі, то далеко підемо.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Давиде Георгійовичу!

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг» ([№ 2673](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб» ([№ 3103](#)) та альтернативний проект [№ 3103-1](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! На ваш розгляд пропонується законопроект № 3103. Він носить технічний характер, щоб ви всі розуміли. Внутрішньо переміщені особи – це та категорія людей, яка не за власним бажанням подорожує Україною. На жаль, за статистикою на даний момент в Україні зареєстровано близько 1 мільйона 400 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Відповідно до підтверджених даних, близько 10 тисяч з них постійно проживають на території готелів, різних готельних комплексів тощо.

Двадцять третього листопада 2018 року були внесені зміни до Податкового кодексу України, які регулюють питання щодо стягнення туристичного збору. Відповідно до нової редакції всі, хто проживають у готелях, готельних комплексах, зобов'язані сплачувати туристичний збір, який встановлюється органами місцевого самоврядування. Безумовно, коли вносилися зміни, то до переліку осіб, які звільняються від сплати туристичного збору, не було внесено таку категорію як внутрішньо переміщені особи. Тому, шановні народні депутати, цей законопроект спрямований на підтримку людей, які досі не знайшли постійного місця проживання і, на жаль, подорожуючи Україною, проживають в готелях та автоматично сплачують туристичний збір. Давайте їх підтримаємо і покажемо, що ми про них турбуємося.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» закликає всіх проголосувати за даний законопроект.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Королевська Наталія Юріївна, автор альтернативного законопроекту № 3103-1.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, це дуже добра пропозиція, яку ми щойно почули, про звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб, і це можна прийняти. Але, колеги, давайте будемо все-таки людьми розумними. Що відбувається? Наразі 500 тисяч людей в нашій країні позбавили права голосу, і частина з них – це переселенці, тому що багато людей приїхали і проживають біля лінії розмежування. Ви позбавили людей гідності, їх конституційного права обирати місцеву владу.

Тому ми наполягаємо і насамперед звертаємося до залу: колеги, ми не можемо непоміченим цей факт сьогодні залишити у Верховній Раді України. Ми зобов'язані вислухати голів військово-цивільних адміністрацій, представників Центральної виборчої комісії та прийняти відповідальне рішення. Ми не маємо права давати сьогодні такі можливості чиновникам, які будуть розчерком пера позбавляти права голосу, конституційних прав громадян України, громадян, які проживають в нашій країні. І тому прийняття рішення про звільнення від сплати туристичного збору переселенців – це добре, але насамперед ми маємо вирішити глобальні питання. Це питання житла, це питання статусу дітей, які постраждали внаслідок бойових дій і які за шість років не отримали нічого.

Сьогодні, 1 вересня, ті діти, котрі народилися під час бойових дій, йдуть у перший клас. Ми зобов'язані комплексно вирішити це питання і дати людям змогу відчувати себе гідно в своїй країні, щоб люди знали, що держава їх ніколи не кине наодинці з проблемами.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! У нас в державі багато що відбувалося в такий спосіб протягом останніх п'ять років, що проблеми, які стосуються людей, наших співгромадян, не помічались владою. Насправді туристичний збір – це, здавалося б, дуже маленька проблема, але дуже характерна. Ціла категорія людей, які не мають змоги проживати там, де народилися, переїжджають до України, на підконтрольну нам територію, і сплачують туристичний збір як туристи. Це безглуздо і це, власне кажучи, поза розумінням нормальної людини.

Комітет одноголосно, майже одноголосно підтримав цей законопроект за основу. Прошу зал, прошу колег також підтримати його сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Макаров Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Будь ласка, передайте слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович. З місця, так? З місця.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, доброго дня! Ми підтримуємо цей законопроект, і я особисто як людина з Маріуполя розумію, наскільки це важливе питання.

Він, на жаль, точковий, і нам багато в комітеті, і, сподіваюся, в рамках інших законопроектів доведеться попрацювати над механізмом туристичного збору. Але той крок, який запропонував Лубінець та інші колеги, які стали співавторами – це важливі зміни, які не створять суттєвих мінусів у місцевих, а тим більше в державному бюджетах, але допоможуть тимчасово переміщеним особам відчувати себе більш комфортно в нашій країні.

Тому ми будемо підтримувати цей законопроект і закликаємо колег також його підтримати, як мінімум у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Шановні колеги, хотів би також попросити вас підтримати цей законопроект. Однак є деякі думки стосовно туристичного збору взагалі. Мені здається, голова комітету не дасть збрехати, що він набагато складніше адмініструється, ніж приносить користь державі. Враховуючи це, у нас є ідеї для майбутнього великого законопроекту про туризм в Україні – все-таки обговорити це питання і врегулювати взагалі необхідність та формулу справляння туристичного збору.

Водночас хочу наголосити, що туристичний збір не сплачується готелями, він не сплачується ніким, окрім отримувачів послуг – людей. Це найголовніше. Якщо ми звільнимо таку категорію людей, як переселенці, від сплати складно-адміністрованого податку або збору, це буде лише позитив для нас всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, чи потрібна підтримка внутрішньо переміщеним особам? Беззаперечно так. Чи потрібна державна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб?

Беззаперечно так. Чи розуміємо ми проблеми людей, які втратили домівки, які перебувають за межами зони комфорту? Зрозуміло, що так. Але у мене просте запитання: чому вчергове держава перекладає ці проблеми на місцеві бюджети? Тут колега з «Голосу» говорив про те, що державний бюджет не постраждає. Так це точно, бо туристичний збір – це місцевий, а не державний збір.

Тому давайте до другого читання зобов'яжемо державний бюджет компенсувати місцевим бюджетам кошти, недоотримані за рахунок того, що готелі надають, по суті, пільгу внутрішньо переміщеним особам (*Оплески*). І тоді це буде, по-перше – по-державницьки, по-друге – справедливо, по-третє – це не буде чергове обкрадання місцевих бюджетів, і ми врешті-решт змусимо державу не перекладати власні проблеми на когось іншого. Тоді це буде коректно і правильно. Внутрішньо переміщені особи отримають свою пільгу, місцеві бюджети не постраждають, а держава запровадить хоча б якусь мінімальну програму підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ахтему Чийгозу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ми не туристи! Ми змушені були залишити свої домівки, тому що там, де ми проживали, нас окупував ворог – Росія. Так, у нас багато проблем, але ми всі чекаємо, коли Україна буде спроможна визволити наші території, і ми обов'язково повернемося додому.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили? Ні, «Опозиційна платформа – За життя», я бачу, і «Довіра» не говорили.

Зараз виступ Шуфрича, потім – Бакунець, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Несторе Івановичу, слово вам.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, це саме те питання, яке, сподіваюся, об'єднає зараз зал і ми отримаємо більше 300 голів. Принаймні, хочеться в це вірити.

Дійсно, це біда цих людей, бо вони залишили свої домівки і зараз знаходяться далеко від малої батьківщини. Думаю, що ми маємо підтримати. Погоджуюся з тезою, що для підприємців держава має компенсувати зменшення доходів, особливо місцевим бюджетам. Думаю, що те, хто сьогодні нас слышат, порадуються, що хотя бы в этом мы им помогли. Ми маємо це зробити. Це той мізер, на який ми здатні зараз. А взагалі, ми для цих людей маємо зробити набагато більше: повернути їм мир і дати їм змогу повернутися додому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Окупація Криму і війна на сході вимушено залишили сотні, тисячі наших з вами співгромадян без житла, адже вони полишали рідні домівки і ставали так званими внутрішньо переміщеними особами.

Одним з найважливіших, найболучіших питань для внутрішньо переміщених осіб є житло. Як ми знаємо, понад 60 відсотків внутрішньо переміщених осіб і досі орендують житло, що гірше – багато хто з них мешкає в місцях компактного проживання, на покинутих турбазах або в інших об'єктах, і змушені сплачувати туристичний збір як туристи. Цей законопроект пропонує звільнити їх від сплати туристичного збору.

Депутатська група «Довіра» однозначно підтримує даний законопроект і закликає всіх підтримати його за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, переходимо до голосування. Але до мене щойно звернувся голова комітету із запитанням: можливо, є сенс проголосувати його і в цілому, чи будуть заперечення? Будуть заперечення. Немає питань, добре. Рішення комітету – за основу. Але я ставлю запитання. Ні? Ні. Немає питань.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб» ([№ 3103](#)). Всі готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 341.

Рішення прийнято.

Пропоную тоді проголосувати пропозицію щодо скорочення строків. Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту

«Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб» (№ 3103).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Мандруй Україною: стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні» (10 листопада 2020 року)» ([№ 3914](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Без обговорення? Без обговорення можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Мандруй Україною: стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні» (10 листопада 2020 року)» (№ 3914).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 334.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту лісів, запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та землях інших категорій» ([№ 3526](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Бондаренко Олег Володимирович.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Метою проекту закону є посилення захисту лісів, запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та на землях інших категорій, підвищення ефективності управління та контролю в цій сфері, посилення адміністративної відповідальності за порушення правил пожежної безпеки в лісах, сільськогосподарських угіддях та інших природних екосистемах.

Цей законопроект є комплексним, він вносить зміни до чотирьох кодексів та декількох законів. Законопроектом пропонується уточнити повноваження центральних та місцевих органів влади, надати повноваження Національній поліції щодо розгляду справ про порушення правил пожежної безпеки в лісах та при виконанні сільськогосподарських робіт, посилити адміністративну відповідальність, покласти обов'язок щодо запобігання випалювання сухої рослинності та відповідальність за порушення правил пожежної безпеки, в тому числі і на власників та користувачів відповідних територій та об'єктів. Прийняття проекту закону підвищить рівень екологічної безпеки, сприятиме захисту лісів та подоланню пожежонебезпечної ситуації в природних екосистемах держави.

Шановні колеги, вітаю вас з тим, що довкільне питання, тим більше таке важливе питання як запобігання пожежам в передпожежний період, було поставлено на розгляд в перший день четвертої сесії. Це свідчить про те, що довкільним питанням на цій сесії буде приділятися більше часу, більше уваги. Це дуже добрий знак. Прошу вас підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Овчинникова Юлія Юріївна.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Доброго дня, шановні колеги! До вашого розгляду пропонується проект закону № 3526, основною метою якого є посилення захисту лісів та запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та землях інших категорій. Буду надавати лише екологічну оцінку, тому що аналіз збільшення повноважень – це не до нашого комітету.

Зазначу, що зміни клімату внаслідок діяльності людини і безпосередньо антропогенний вплив свідчать про те, що кількість пожеж буде збільшуватися. Завдяки аналізу експертів та науковців було спрогнозовано, що наприкінці цього сторіччя ризик збільшення кількості пожеж в усьому світі зростає до 62 відсотків. Це говорить про те, що ми як законодавчий орган і Кабінет Міністрів України як орган, який буде виконувати певні функції, повинні стратегічно підійти до цього питання і спланувати, як захистити природні ресурси України від пожеж.

Для прикладу. В Австралії загальні витрати на боротьбу з пожежами – 1,3 відсотка ВВП. У Сполучених Штатах Америки за останні 7 років ця сума зросла до 1,5 мільярда доларів. Що в Україні? Цей законопроект – це маленький крок. Зрозуміло, що ми маємо підійти стратегічно, і завдяки рішенням та ініціативі Комітету з питань екологічної політики та природокористування зараз розробляється національна стратегія розвитку лісової політики. За останні 10 років такого стратегічного документа не було. Але цей законопроект – це маленький

пазлик у цій стратегії, і ми щиро віримо, що всі пазлики ми складемо і вирішимо питання хоча б з пожежами, які відбулися у нашій країні. Зазначу, що в останніх статтях німецькі науковці чітко визначили навіть місце локалізації пожеж в Україні – це Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник.

І наостанок хотілося б зазначити, що комітет підтримав цей проект закону, але безпосередньо в рамках комплексного підходу і загальної стратегії розвитку лісової політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Васильченко Галині Іванівні, фракція політичної партії «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одноmandатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Лесі Василенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Леся Василенко. Прошу.

ВАСИЛЕНКО Л.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні 1 вересня – перший день осені, а отже скоро почнуться осінні жнива, а це не лише збір урожаю, це ще й нова хвиля пожеж, які традиційно настають, коли починають випалювати стерню, сухе листя та те, що залишається після збору врожаю. Навесні ми вже спостерігали за тим, як тижнями в диму стояли міста і села. Жителі Києва, напевно, не скоро забудуть як 10 днів ми задихалися від палаючих житомирських та чорнобильських лісів. Одинадцять тисяч гектарів випаленого лісу, які будуть відновлюватися щонайменше наступні 30 років. Ось реалії безвідповідального і несистемного ставлення до протипожежної безпеки в країні.

Ця картина може повторитися знову, оскільки багаторічна традиція випалювати з землі все зайве нікуди не поділася. І вона нікуди не подінеться, поки люди не будуть усвідомлювати відповідальність за наслідки, які вони спричиняють своєю діяльністю для довкілля та для своїх сусідів. Цей законопроект створює стимул для зміни правил поведінки, і за цими новими правилами власники та землекористувачі, орендарі, будуть нести відповідальність і платити штрафи

за недбале ставлення до землі і порушення правил пожежної безпеки на своїх ділянках.

Але окрім підвищення штрафів потрібно також забезпечити реальні умови притягнення винних і порушників до відповідальності. Також до другого читання цей законопроект вимагає узгодження з іншими нормативно-правовими актами, такими як Земельний кодекс, Водний кодекс та закони України.

Фракція «Голос» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні, але буде також працювати над його удосконаленням до другого читання для того, щоб він, дійсно, запрацював.

Дякую всім за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яценко Антон Володимирович.

ЯЦЕНКО А.В. Депутатська група буде підтримувати цей законопроект. А зараз прошу передати слово Анні Скороход.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. Шановні колеги, звісно, ми можемо не піклуватися про такі важливі питання як запобігання пожежам та відправити всіх пожежників клеїти передвиборчі борди «слуг народу», як це було в Миколаївській області. Але давайте все-таки будемо розсудливими і згадаємо, які жахливі наслідки мають пожежі в Україні, які жахливі екологічні наслідки, як важко побороти всі ці пожежі. Важко боротися з людьми і з тим, що вони після завершення збору врожаїв просто спалюють суху траву, знищуючи при цьому не лише тварин, але й створюючи ситуації, за яких пожежі перекидаються на людські будівлі.

Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати даний законопроект в першому читанні. І сподіваюся, що «слуги народу» припинять використовувати пожежників для наклеювання своїх передвиборчих бордів і все-таки дадуть їм змогу виконувати свої безпосередні обов'язки – гасити пожежі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лабунська Анжеліка Вікторівна.

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! На жаль, цього року ситуація, яка склалася на теренах Житомирської області, показала, що сьогодні країна зовсім не готова до

таких катаклізмів. На жаль, у попереднього промовця були не зовсім точні відомості: не 11 тисяч, а 43 тисячі 200 гектарів лісу згоріло – це те, що на сьогодні підраховано, збитки, і те, що згоріло під час пожежі в Житомирській області, яка сталася весною.

Цей законопроект дуже вчасний, але він не вирішує всі питання, які поставили сьогодні, і загалом ситуацію, що склалася. Ми будемо його підтримувати в першому читанні, там треба узгоджувати деякі моменти, тому що декілька органів розглядатимуть одні й ті ж правопорушення.

Але хочу звернутися до залу з двох питань. По-перше, чому далі не збирається комісія, яка була створена на базі двох комітетів – Комітету з питань правоохоронної діяльності і нашого, екологічного? Чому ми не з'ясовуємо, в результаті чого виникли ці пожежі? Вдумайтеся, 43 тисячі 200 гектарів – це майже територія області. І разом з бюджетом, я звертаюся до колег, треба розробляти державну програму щодо пожежогасіння не тільки лісових пожеж. Тому треба разом з бюджетом вносити цю програму і передбачити фінансування. Ви бачили б, як люди тушили. Слава Богу, людський фактор і природа нас пощадила цього разу, але наступного разу може статися інакше.

Дякую, колеги. Треба підтримувати цей законопроект в першому читанні, але продовжувати роботу в комісії і розробляти державну програму з цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Шуфрич Нестор Іванович.

Хто ще з мотивів буде виступати? Так, бачу, «Європейська солідарність», «Довіра». А «Партія «За майбутнє»? «Партія «За майбутнє» виступала. А, «Довіра» і все.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуєчий. Шановні колеги! Свій виступ я хотів би розпочати зі слів подяки нашим рятувальникам, пожежникам, які самовіддано, в умовах обмежених, відверто вам скажу, за недостатнього грошового забезпечення порівняно з представниками наших військових формувань, самовіддано несуть свою службу. І те, що сьогодні ми йдемо назустріч їм та всім нашим громадянам... Фактично це позиція Верховної Ради України, яка, я сподіваюся, ще раз об'єднає зал. Ми є дуже принциповою опозицією, але я завжди говорив з цієї трибуни, що принцип «чим гірше для країни, тим краще для опозиції» – це не наш принцип.

Тому сьогодні ми підтримуємо цей законопроект, розуміючи, що з лісовими пожежами, які є наслідками недбалості, треба боротися, посилювати відповідальність і робити все, щоб зберегти наші ліси.

Пам'ятаємо з дитинства, коли ми заїжджали до лісової зони, ми завжди бачили плакат: «Лес – наше багатство». Так воно і є. Ми маємо берегти наше

багатство, якщо ми поважаємо себе, поважаємо нашу країну і хочемо передати її нашим дітям, онукам і правнукам такою квітучою, якою нам її наші батьки-засновники забезпечили в 1991 році. Сьогодні Україна уже далеко не така! Ні територіально, на жаль, ні за рівнем життя.

Тому за Україну, за наші ліси!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Княжицький Микола Леонідович, потім – Бакунець, і переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Можна? «Україна не така», як казав попередній промовець, через російську агресію, яку ми відіб'ємо і переможемо, а цей законопроект ми, звичайно, будемо підтримувати в першому читанні.

Хочу звернути увагу на декілька норм, які треба виправити до другого читання, зокрема це стосується й інших законів про рослинний та тваринний світ, які дозволяють випалювання за певних, визначених Державною екологічною інспекцією України, умов. У таких випадках скаржник у Європейському суді з прав людини завжди виграє. Це треба виправити.

І є ще частина положень, які, по суті, відносять до адміністративних правопорушень норми, які наразі криміналізовані, тобто вони фактично вводять декриміналізацію за ці порушення. Це також треба виправити, якщо ми хочемо жорсткіше слідкувати за тим, щоб порушників екологічних правил карали. Сподіваюся, це буде враховано в другому читанні, а в першому ми цей важливий законопроект підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, і потім голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Хотів насамперед зазначити, що мета законопроекту, який ми розглядаємо, однозначно одностайно підтримується. Боротьба з пожежами, особливо на торфовищах, особливо в лісосмугах – це надзвичайно важливо, і такі пожежі однозначно наносять велику шкоду довкіллю. За це потрібно однозначно вводити жорстоку відповідальність.

Але не всі положення даного законопроекту є однозначними. Наприклад, пропонується встановити сувору відповідальність за знищення і пошкодження рослинності на водоймах. Що таке пошкодження рослинності? Невже буде відповідальність за зривання очерету на водоймах? Чи, можливо, буде відповідальність за те, що у разі аварії або пошкодження лінії електропередач, потрібно вирізати рослинність?

Цей законопроект потребує суттєвого доопрацювання до другого читання. Тому депутатська група «Довіра» підтримує законопроект в першому читанні.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Готові?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту лісів, запобігання пожежам на землях лісового та водного фонду, торфовищах та на землях інших категорій» ([№ 3526](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо ефективної реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту» ([№ 3075](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Протягом останніх років спостерігається критична ситуація з процедурою державних закупівель послуг, необхідних для забезпечення діяльності національних збірних команд України з видів спорту, їх підготовки та участі у спортивних змаганнях міжнародного рівня, а також для організації і проведення всеукраїнських змагань та інших спортивних заходів з урахуванням вимог міжнародних спортивних організацій, що здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі». Саме тому ми з колегами запропонували внести відповідні зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» з метою усунення зазначеної проблеми.

Законопроектом пропонується встановити, що придбання замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, що встановлена у пунктах 1 та 2 частини першої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі», здійснюється без застосування порядку проведення спрощених закупівель, встановленого цим законом, у разі, якщо здійснюється закупівля послуг, необхідних для проведення заходів з фізичної культури і спорту, фізкультурно-спортивної реабілітації та забезпечення

підготовки і участі національних збірних команд України з видів спорту в міжнародних спортивних заходах, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України.

Такі зміни дозволять своєчасно вирішувати питання організації, проживання та харчування спортсменів, надання послуг тощо для потреб національних збірних команд України з видів спорту – учасників всеукраїнських та міжнародних спортивних заходів згідно з вимогами чинного законодавства з урахуванням діючих норм, нормативів, цін, тарифів, кількісних показників, сформованих відповідно до специфіки проведення окремого спортивного заходу, а також з урахуванням вимог положень та/або регламентів змагань, правил та рекомендації міжнародних спортивних організацій.

Це дуже потрібно спортсменам. Без цього неможливо буде здійснити вдалу підготовку до міжнародних ігор, таких як Олімпійські або Європейські ігри.

Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Наталуха Дмитро Андрійович.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні колеги, мої вітання! Справді, дуже простий, але водночас надзвичайно важливий законопроект, який дасть змогу нашим спортсменам адекватно підготуватися до міжнародних змагань. У кожної країни є так звана жорстка сила, яка проявляється в потужності її економіки, у міцності і злагодженості її військ, в її промисловому потенціалі, а є так звана м'яка сила. І м'яка сила – це, зокрема, і спортивні перемоги будь-якої держави, звитяжність її спортсменів та їхня підготовка.

Цей законопроект покликаний спростити цю підготовку та надати українським спортсменам змогу достойно виступати на міжнародному рівні, будучи абсолютно готовими до будь-яких викликів у спорті, які виникають перед ними. Тому запрошую всіх підтримати цей законопроект. Так само, як його підтримав комітет, прийнявши рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти цей проект закону за основу та з урахуванням пропозицій комітету в цілому як закон з техніко-юридичним опрацюванням.

Зокрема, комітет пропонує викласти частину другу законопроекту у такій редакції: «Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Тому, колеги, дуже прошу підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп.
Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу передати слово Степану Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Хочу повернути кожного з нас у травень і в серпень 2016 року, коли ми з тестового режиму Закону України «Про публічні закупівлі» перейшли до промислового режиму. Змінилася філософія продажів, змінилася філософія ціни, змінилася однозначність ціни, а також виріс дохід до Державного бюджету України.

Даним законопроектом, який ми розглядали і на комітеті, і сьогодні на засіданні фракції, пропонується не застосовувати порядок спрощених закупівель у разі, якщо здійснюється закупівля послуг, необхідних для проведення заходів з фізичної культури і спорту. Ми розуміємо, що період коронавірусу, і для наших спортсменів, як на внутрішніх змаганнях, так і на зовнішніх (в 2020 році підготовка до XXXII Літніх Олімпійських ігор) планується витратити відповідну суму грошей. Потім Юнацькі Олімпійські ігри, а особливо – Паралімпійські ігри, про що ми говорили з паном Сушкевичем.

Хочу сказати, що згідно з пояснювальною запискою даний проект має поліпшити умови закупівлі послуг. Ми обговорювали даний законопроект сьогодні на засіданні фракції і підтримаємо його в другому читанні, якщо між першим та другим читаннями будуть враховані рекомендації Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. М'ялик Віктор Ничипорович.

Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги! Виборчий округ № 206, депутатська група політичної партії «За майбутнє». Цей законопроект розглядався на засіданні антикорупційного комітету. Ми прийняли одностайне рішення про те, що він не відповідає антикорупційному законодавству України, адже в ньому чітко прописано, що процедури закупівель будуть відбуватися без застосування порядку проведення спрощених закупівель. Тобто, щоб ви розуміли, простими словами: лікарні мають здійснювати закупівлі через тендерні процедури, і це не заважає лікарям лікувати пацієнтів, школи, дитячі садки мають закуповувати через тендери, і це не заважає їм виховувати учнів, а комусь зі спортсменів будуть заважати ці тендерні процедури.

Більшість з присутніх тут спортсменів знають, що здебільшого держава нічого не робить для того, аби хтось переміг у олімпіаді чи змаганнях. Тому ми не розуміємо як за такого рівня боротьби з корупцією, коли, наприклад, завдяки супер ефективній роботі НАБУ за півріччя 48 тисяч гривень повернуто до бюджету, а витрачено майже півмільярда, ми цим законопроектом допоможемо нашому спорту.

Тому, чесно кажучи, дивлячись на сьогоднішній порядок денний, коли ми приймаємо дуже гарні законопроекти, наприклад, про експерименти над тваринами, про спрощення відкриття гральних залів, вибачте, готелів, у мене виникає дуже гарне запитання: а, можливо, як казали опозиція та решта депутатів, до порядку денного вносити дійсно важливі законопроекти, які впливають на розвиток нашої держави та покращують життя людей?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Володимиру Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, хочу звернути увагу на одну важливу річ. Ми пам'ятаємо, скільки в 2016 році було витрачено зусиль на те, щоб прийняти Закон України «Про публічні закупівлі». Також всі ми знаємо, що реформа публічних закупівель була однією з найуспішніших реформ за останні роки в Україні, одна з небагатьох. Але зараз що ми часто бачимо, і що відбувається? Зараз дуже часто деякі представники Кабміну та інших органів влади намагаються під виглядом боротьби з коронавірусом виводити деякі види закупівель з-під дії Закону України «Про публічні закупівлі».

Дійсно, чи є галузі та сфери, де це слід робити за тих чи інших умов? Наприклад, щоб захистити наших спортсменів, дітей і так далі. Так, такі випадки, такі винятки бувають, і їх треба детально вивчати, якщо вони на це заслуговують. Але під виглядом неможливості зробити ті чи інші речі, туди можуть потрапляти інші питання, де насправді відміни робити не потрібно і де насправді відбувається, скажімо так, механізм повернення до старих процедур.

Через це я хочу всіх закликати, я навіть не про цей конкретний законопроект кажу, а про майбутнє: давайте дуже уважно вивчати всі законопроекти, де якийсь великий спектр послуг виводиться з-під Закону України «Про публічні закупівлі», бо може статися так, що через 2-3 роки Закон України «Про публічні закупівлі» буде, а предметом його буде нуль, через те, що майже все з-під його дії буде виведено.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

Шуфрич? Так хто?

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Ну, давайте подумаємо взагалі про цей законопроект і уявимо собі.

По-перше, яка взагалі причина? Чому він з'явився і народився, і сьогодні, в перший день відкриття сесії, ми розглядаємо законопроект, який робить виключення з загального правила публічних закупівель? Взагалі-то, якщо такий законопроект розглядається, він має бути ініційований Кабінетом Міністрів України.

По-друге, цей законопроект підтверджує, що міністр та його заступники проспали ті заходи, які були внесені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України, не оформили їх відповідним чином і сьогодні намагаються якось вийти з цієї ситуації під виглядом законопроекту авторства народного депутата України. Такі законопроекти ніколи не розглядалися від народних депутатів України. Вони мають урядом ініціюватися, тут має сидіти міністр, який повинен пояснити, чому вони не виконали норми закону і чому вони сьогодні вимагають якихось спеціальних умов, і чи не закладена в цих умовах корупція.

Я уважно ознайомився з цим законопроектом, почитав пояснювальну записку. Там немає жодного слова на підтвердження, яка ж причина і чому Верховна Рада України має свій дорогоцінний час витратити зараз, щоб комусь робити виняток з загальних правил.

Шановні колеги, якщо б сьогодні паралельно з цим законопроектом ми приймали рішення про звільнення міністра молоді та спорту, тоді ми проголосували б «за». Якщо ж ми сьогодні недолугість прикриваємо внесенням змін до закону, то, шановні, тоді мета Верховної Ради незрозуміла.

І наостанок. Ви знаєте, перший день, відкриття сесії, і ті, хто працював колись в уряді, знають, що за півтора місяця, які Верховна Рада...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу.

Продовжую засідання на 15 хвилин або до завершення розгляду цього питання.

З мотивів – Білозір, Соколов. І потім переходимо до голосування.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги, щодо цього законопроекту. Звичайно, ми зараз зробимо виняток із правил, і Комітет з питань економічного розвитку пана Наталухи це питання розглянув. Але чому комітет не розглядає

законопроект [№ 3715](#), який нарешті дав би змогу проводити закупівлі засобів індивідуального захисту через *ProZorro*? Тому що ми тимчасово, в березні, проголосували за те, що нібито ми виводимо ці закупівлі з *ProZorro*, і сьогодні отримуємо товари, які МОЗ, місцева влада закуповують для лікарень за завищеними в 3-4 рази цінами. Це важливо, адже карантин знову продовжили, а ми вивели це з *ProZorro*.

Тому вважаю, що не на часі цей законопроект і є більш важливі питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина» також уважно розглянула цей законопроект. На нашу думку, через провалений графік закупівель в жодному разі не повинні постраждати спортсмени. Саме тому наша фракція пропонує голосувати за нього лише в першому читанні. І в обов'язковому порядку – це звернення і до голови комітету, і до комітету загалом – обмежити його в часі. Наприклад, до кінця цього року. Щоб вже з наступного року жодних винятків не було. Ті змагання, які мають бути проведені цього року, повинні бути проведені, і не мають спортсмени страждати через недолугість урядовців.

Тому ми підтримуємо в першому читанні з такою поправкою, яку ми внесемо до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, Сергію Владиславовичу, важливий законопроект, правильний законопроект. Але ту думку, яку ви зараз озвучили, з нею фактично підійшли представники майже всіх депутатських фракцій та груп, що треба доопрацювати між першим та другим читаннями. Тому ставлю зараз лише за основу, правильно?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо ефективної реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту» ([№ 3075](#)) з урахуванням тих пропозицій, які... Ми зараз голосуємо за основу, але я до комітету звертаюся з проханням врахувати ті пропозиції, які сьогодні лунали в залі. Вони були дуже влучними.

Голосуємо лише за основу. Законопроект № 3075. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, всім дякую. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.